

BEGROTING 2022

Beleid en financiën van Regio
Rivierenland voor het jaar 2022

Versie voor het Algemeen Bestuur 7 juli 2021

Inhoud

De opbouw van de begroting	3
De begroting 2022 samenvatting & ontwikkelingen	6
Besluitvorming over de Begroting 2022	9

Beleidsbegroting: het programmaplan

Per programma brengen we in beeld wat de regio ermee wil bereiken, wat we daarvoor gaan doen en welke kosten dit met zich meebrengt.

Programma 1 – Regionale samenwerking	10
Programma 2 – Contractgestuurde dienstverlening	17
Programma 3 – Algemene baten en lasten	24

Programma's

Beleidsbegroting: de paragrafen

In de paragrafen maken we een dwarsdoorsnede van de begroting over de thema's die voor onze regio relevant zijn.

Paragraaf 1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen	32
Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering	33
Paragraaf 4 – Financiering	36
Paragraaf 5 – Verbonden partijen	40

Paragrafen

Financiële begroting

De financiële begroting geeft een totaaloverzicht van onze baten en lasten, zowel voor dit begrotingsjaar als de jaren daarna. Daarnaast brengen we onze financiële positie in beeld.

Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage	41
Uiteenzetting financiële positie	48
Meerjarenraming 2022-2025	52
Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage	56

Financien

De opbouw van de begroting

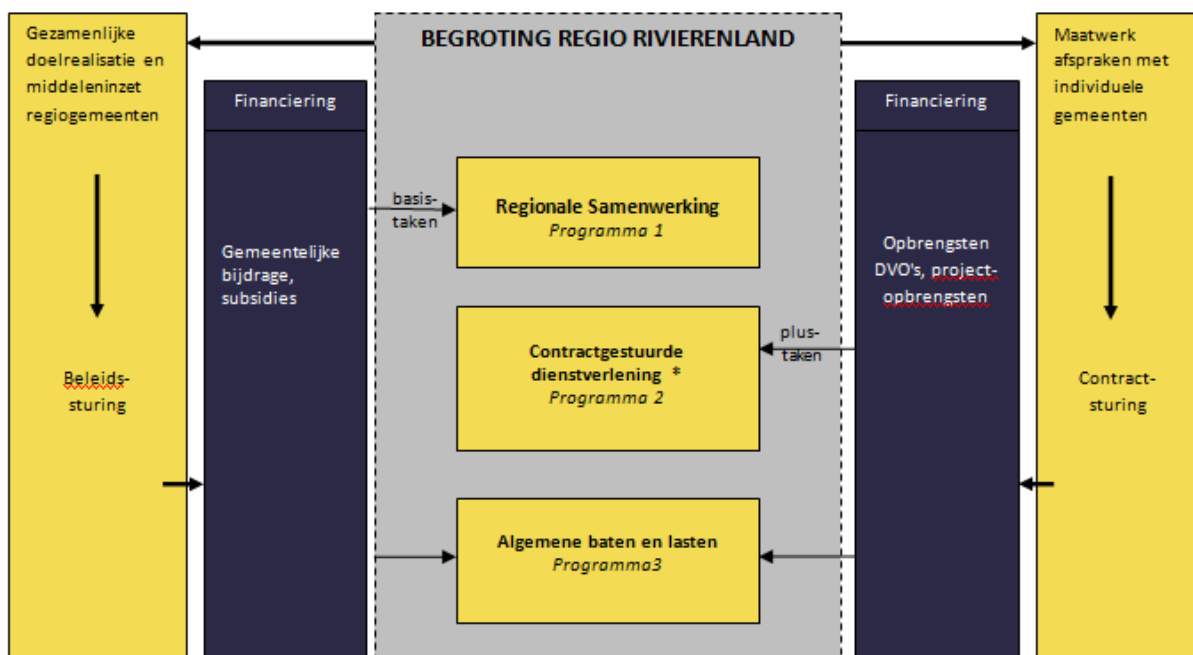
Opzet en inrichting van de begroting

Op verzoek van gemeenten wordt de begroting van Regio Rivierenland zo compact mogelijk gehouden met de focus op financiële verantwoording van de activiteiten die door de Regio worden uitgevoerd voor de aangesloten gemeenten. De programmabegroting geeft een totaalbeeld van de activiteiten van de Regio, de belangrijkste ontwikkelingen, de middelen die met de uitvoering zijn gemoeid en de financiële positie. Bestuurders krijgen met de informatie zoals opgenomen in deze programmabegroting voldoende mogelijkheden voor sturing en controle, zeker nu in programma 3 Algemene Baten en Lasten een goed inzicht wordt gegeven in de algemene dekkingsmiddelen en de overheadkosten.

De programmabegroting 2022 bestaat uit drie programma's. Programma 1 Regionale samenwerking en Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening en programma 3 Algemene baten en lasten.

Door de nadruk die ligt op de financiële verantwoording wordt voor de inhoud - waar dat van toepassing is - verwezen naar de programma's en opgestelde plannen van de (dienst)onderdelen van de Regio. Zo worden dubbelingen voorkomen. In de programma's, jaarplannen en bedrijfsplannen is uitgebreide (inhoudelijke) informatie beschikbaar. De gemeenten verantwoorden de beleidsdoelen en de daarmee gemoeide (al dan niet externe) middelen in hun eigen planning & controlcyclus.

Het bovenstaande is in onderstaand schema samengevat, waarbij tevens de financieringsbronnen zijn aangegeven:

Toelichting bij het schema:

De taken op het gebied van begeleiding, monitoring en terugplaatsing van voortijdig schoolverlaters door het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) maken onderdeel uit van de taken die in de begroting bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening zijn opgenomen. Aangezien de taken van het RMC volledig gefinancierd worden door bijdragen van het Rijk is het RMC niet afzonderlijk in het schema opgenomen. De regiogemeenten betalen niets aan de uitvoeringskosten van het RMC.

Basistaken en plustaken

In deze begroting worden de baten en lasten op een heldere manier gepresenteerd bij de verschillende (dienst)onderdelen van de Regio. Daarbij worden basistaken en plustaken onderscheiden. Basistaken worden voor alle lidgemeenten collectief uitgevoerd vanuit de solidariteitsgedachte. Financiering vindt plaats door gemeentelijke bijdrage, Rijks- en provinciale uitkeringen en subsidies.

Plustaken worden door Contractgestuurde dienstverlening vraaggestuurd uitgevoerd naar behoefte van (één of meerdere) individuele gemeenten. Hiervoor worden dienstverleningsovereenkomsten per taak afgesloten met (één of meerdere) lidgemeenten afzonderlijk. De gemeenten zijn voor de taken zelfstandig opdrachtgever. Contractgestuurde dienstverlening is opdrachtnemer. Financiering vindt plaats door bijdragen vanuit de individuele gemeenten. Deze geldstromen maken geen deel uit van de gemeentelijke bijdrage.

Gemeenten waarmee dienstverleningsovereenkomsten zijn afgesloten ontvangen informatie op maat over de voortgang en realisatie van de afspraken. Dit valt buiten het kader van deze begroting. Dienstverleningsovereenkomsten kunnen ook met niet-lidgemeenten en overige organisaties worden afgesloten. Waar dit aan de orde is, wordt dit toegelicht in de bedrijfsplannen.

Inrichting van de programma's van de begroting

In de programma's wordt een onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke ondersteuning en procesfacilitering vanuit de Regio (Programma 1 Regionale Samenwerking) en het uitvoerende (dienst)onderdeel van de Regio (Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening). Dit sluit aan bij de inrichting van de organisatie van de Regio.

In programma 1 worden de kosten van de regionale samenwerking verwoord. In programma 2 zijn de kosten van de contractactiviteiten in beeld gebracht. In deze twee verschillende programma's komt ook het onderscheid in basistaken en plustaken tot uitdrukking.

In programma 3 Algemene baten en lasten zijn de overheadkosten verantwoord, die conform BBV-voorschrift niet aan de programma's worden toegerekend. Daarnaast zijn in programma 3 de centrale budgetten opgenomen voor onvoorzien uitgaven en vennootschapsbelasting (voor zover van toepassing) alsmede het onderdeel Treasury.

Opzet en inrichting van programma 1 Regionale samenwerking

De bestuurlijke samenwerking binnen Regio Rivierenland wordt georganiseerd via drie Speerpuntberaden, te weten:

- het Speerpuntberaad Agribusiness;
- het Speerpuntberaad Economie & Logistiek;
- het Speerpuntberaad Recreatie & Toerisme.

De Speerpuntberaden zijn ingericht als adviescommissies voor het bestuur van Regio Rivierenland.

De Speerpuntberaden richten zich op de procesmatige aansturing van onze drie regionale speerpunten. Dit doen zij aan de hand van een meerjarenprogramma (Regionale Ambitiedocument + Uitvoeringsprogramma). Het Regionale Ambitiedocument omschrijft welke ambities we op de speerpunten willen realiseren. Het is aan het Speerpuntberaad om de uitvoering te volgen en te monitoren. Een essentiële taak van elk Speerpuntberaad is het maken van afspraken over hoe het betreffende speerpunt wordt uitgedragen naar andere overheden en maatschappelijke partners. Aspecten als lobby en branding en regiomarketing, integraliteit in visies en aanpak, stimuleren van de (boven)regionale samenwerking en subsidieverwerving zullen dan ook vaak aan bod komen. Hierbij wordt uitdrukkelijk de verbinding met het bedrijfsleven, maatschappelijke partijen, onderwijs- en onderzoeksinstituten en ondernemende burgers gezocht.

Het speerpuntberaad is ingesteld als adviescommissie en neemt geen besluiten over beleidsinhoudelijke keuzes en de financiële gevolgen. Hierover wordt besloten in de colleges en/of gemeenteraden. Binnen elk Speerpuntberaad worden de besluiten genomen door de afgevaardigde collegeleden op basis van hun collegemandaat. De ingestelde (bestuurlijke) project- en stuurgroepen, die onder regie van een Speerpuntberaad vallen, gaan over de nadere uitwerking, verkenning en verdieping van beleidsinhoudelijke thema's die gekoppeld zijn aan het betreffende speerpunt.

Projecten

Naast de speerpunten zijn er onderwerpen die in regionaal verband worden opgepakt omdat gemeenten daarop willen samenwerken. Niet alle gemeenten hoeven hieraan mee te doen. Een project komt tot stand op basis van een idee ergens tussen gemeente en de regio. Als eerste stap wordt een initiatiefvoorstel opgesteld. In dit voorstel worden o.a. de doelstellingen, te bereiken (maatschappelijke) effecten en de reikwijdte van het project bepaald. Daarnaast worden de volgende vragen beantwoord: hoe haken andere gemeenten aan, wie doen en betalen mee, wie leveren inzet, wat is de ondersteunende rol van het Regiokantoor. Het initiatiefvoorstel waar regionaal mee aan de slag wordt gegaan gaat naar de raden. De essentie is dat het project op regionaal niveau betekenis heeft.

De begroting 2022 samenvatting & ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen	1. Regionale samenwerking
<p>Wat zien we gebeuren? De organisatie is flexibel en slagvaardig ingericht en vooral samenwerkingsgericht met de opdrachtgevers (gemeenten) en regionale partners. Zij voert het beleid uit dat door gemeenten als opdrachtgevers is bepaald. De werkwijze is sterk gericht op co-creatie, faciliteren en ondersteunen. De regionale gebiedsagenda wordt in 2021 verder ontwikkeld en daarna vastgesteld en vormt de paraplu waaronder belangrijke beleidsdocumenten hangen. Denk daarbij o.a. aan het nieuwe ambitiedocument, de Regio Deal, de regionale energiestrategie, mobiliteitsplan en woonagenda. De uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening zijn kostendekkend gemaakt waardoor de prognose is dat het gebruik van reserves niet of in ieder geval minder nodig zal zijn. Mocht deze prognose door onvoorziene omstandigheden niet gehaald worden dan zal dit leiden tot organisatorische aanpassingen.</p> <p>Wat betekent dit voor de begroting 2022? Er kan een sluitende begroting voor 2022 gepresenteerd worden waarin het opgedragen beleid is vastgelegd in het nieuwe ambitiedocument. Enkele gemeenten hebben via zienswijzen of moties een taakstelling op alle gemeenschappelijke regelingen vastgelegd. Kijken wij terug naar de afgelopen jaren waarin het Ambitiedocument 2016-2020 is uitgevoerd dan constateren wij dat een taakstelling bij Regio Rivierenland voor de uitvoering van het huidige beleid niet mogelijk is. Een taakstelling kan alleen opgelegd worden wanneer er minder taken uitgevoerd hoeven te worden. Dit is een takendiscussie die indien gewenst bij de evaluatie van het ambitiedocument gevoerd kan worden. In de afgelopen jaren is met dezelfde personele formatie en relatief lage overheadkosten uitvoering gegeven aan het opgedragen beleid door gemeenten. Dit heeft geleid tot het succesvol binnenhalen van de Regio Deal, een grote multiplier binnen het Regionaal Investeringsfonds, koploper in Nederland voor de Regionale Energiestrategie, het mobiliteitsfonds, de regionale woonagenda, een belangrijke logistieke hotspot en een goed functionerend Contractgestuurde dienstverlening. Dit alles onder de vlag van het nieuw gelanceerde beeldmerk FruitDelta Rivierenland. De bedrijfsmatige ondersteuning van bovengenoemde onderwerpen is gerealiseerd binnen de gelijkblijvende personele inzet voor personeelszaken, financiën en juridische zaken.</p>	<p>Te bereiken effect(en) Het zorgen voor synergie tussen overheden, ondernemers en overige partners met het doel de onderlinge relaties te versterken, de samenwerking te ondersteunen en regionale ambities en lokale opgaven te realiseren.</p> <p>Anders in 2022 Het jaar 2021 is een evaluatie geweest voor een aantal beleidsdocumenten en vaststelling van het nieuwe ambitiedocument, de gebiedsagenda met de Provincie en de merkenstrategie. Verder is gestart met de uitvoering van de projecten binnen de RegioDeal. Het begrotingsjaar 2022 zal dus in het teken staan van kwalitatieve uitvoering van het vastgestelde beleid. In de begroting 2022 is in afwachting van de besluitvorming omtrent het nieuwe ambitiedocument geen bijdrage voor het RIF opgenomen (voorheen een bijdrage van € 3 per inwoner).</p> <p>Belangrijkste aandachtspunten Uit de individuele vragen aan Regio Rivierenland om regionale regie te voeren op nieuwe zaken zoals o.a. stikstof, luchtvaart en de nieuwe wet inburgering kan de conclusie getrokken worden, dat er vertrouwen is in de organisatie. Willen de samenwerkende gemeenten bezuinigingen opleggen aan Regio Rivierenland dan zullen deze nieuwe vragen meegenomen moeten worden in de takendiscussie.</p> <p>Effecten/gevolgen voor de begroting 2022</p> <ul style="list-style-type: none">• In de begroting 2022 is naast de gemeentelijke bijdrage een projectbijdrage geraamd die de gemeenten betalen voor het Mobiliteitsfonds van € 1 per inwoner.• Voor de financiering van de organisatiekosten van Logistics Valley Rivierenland (LV-R) is in de begroting een bedrag van € 30.000 opgenomen als cofinanciering (25%). Hiermee genereren we een provinciale subsidie van € 90.000 en komt in totaal € 120.000 beschikbaar.
	<p><i>Meer informatie over programma 1 op pagina 10</i></p>

2. Contractgestuurde dienstverlening	3 Algemene baten en lasten
<p>Te bereiken effect(en) Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-/prestatieverhouding.</p> <p>Anders in 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tijdvak voor VSV-subsidies 2017 t/m 2020 (Voortijdige Schoolverlaters) is afgesloten. Vanaf 2021 zijn we gestart met een nieuw tijdvak van 4 jaar voor de uitvoering van nieuwe VSV-projecten. • We zijn in overleg met de gemeenten om bij Leerplicht vanaf 2021 de preventieve taken ter voorkoming van schoolverzuim ook structureel te financieren. • In de begroting 2022 is geen inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening opgenomen voor de dekking van evt. tekorten bij de contractactiviteiten. <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevordering van de realisatie van een kostendekkende uitvoering van de contractactiviteiten. 2. Een verdere professionalisering van de taakuitoefening voor gemeenten en andere (markt-)partijen op basis van de vraagbehoefte. <p>Effecten/gevolgen voor de begroting 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een toename van de begrote baten en lasten voor de contractactiviteiten als gevolg van kostenindexatie/aanpassing uurtarieven en taakverbredingen. • Een lagere inzet van de reserves t.o.v. voorgaande jaren. (alleen nog een jaarlijkse inzet van de RMC-reserve). 	<p>Algemene toelichting bij het programma In dit programma zijn de overheadkosten opgenomen, die (conform BBV-voorschrift) niet meer aan de programma's toegerekend worden. Ook de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven, de heffing van vennootschapsbelasting en het resultaat uit Treasury zijn in dit programma verantwoord.</p> <p>Anders in 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere overheadkosten door wijzigingen in de taakverdeling van medewerkers, waardoor een verschuiving heeft plaatsgevonden van direct personeel (beleid/uitvoering) naar ondersteuning/overhead. Op het totaal van de begroting heeft dit geen effect op de gemeentelijke bijdrage. <p>Belangrijkste aandachtspunten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sturen op een efficiënte bedrijfsvoering met een zo laag mogelijke overhead. <p>Effecten/gevolgen voor de begroting 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een toename van de begrote overheadlasten in de begroting als gevolg van hogere salariskosten en indexering van kostenbudgetten. • In de meerjarenbegroting 2022-2025 is een jaarlijkse verlaging van het resultaat uit treasury opgenomen, omdat als gevolg van de jaarlijkse afschrijvingen de aan investeringen toegerekende rente elk jaar iets afneemt. We behouden in meerjarig perspectief nog steeds een positief treasury-resultaat, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.
Meer informatie over programma 2 op pagina 17	Meer informatie over programma 3 op pagina 24

Ontwikkeling lasten en gemeentelijke bijdrage in de begroting 2022

- Het bedrag van de lasten in de begroting 2022 is met ruim € 0,7 mln afgenomen t.o.v. de begroting 2021. Belangrijkste oorzaak van deze afname is gelegen in het feit, dat we in de begroting 2022 (in afwachting van de besluitvorming rondom het nieuwe ambitiesdocument) geen projectbijdrage hebben opgenomen voor het Regionaal Investeringsfonds. De gemeenten betaalden voorheen een projectbijdrage van € 3 per inwoner. Daarnaast zijn de projectuitgaven in het kader van het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd', die gericht zijn op verbetering en vernieuwing van de jeugdhulp, met € 65.000 gedaald in de begroting in verband met het bereiken van de einddatum van de financiering door het Rijk via het Transformatiefonds. Door een stijging van de salariskosten en indexering van kostenbudgetten zijn de begrote lasten iets toegenomen.
- Het voordeel uit treasury is ten opzichte van de begroting 2021 licht gedaald. Omdat we de investeringen financieren met eigen financieringsmiddelen (voornamelijk reserves) geven we via de begroting nog steeds een voordelig saldo uit treasury terug aan de gemeenten (in de begroting 2022 een bedrag van € 14.000).
- In de begroting 2022 is het budget voor onvoorziene uitgaven gelijk gehouden aan het budget dat in de begroting 2021 is opgenomen (€ 10.000).
- De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdrage komt uit op een bedrag van € 8,96 per inwoner en dat komt neer op een kleine stijging met € 0,19 per inwoner t.o.v. de begroting 2021. In totaal stijgt de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2021 met € 66.000. Deze stijging is als volgt opgebouwd:
 - * een lager voordelig resultaat uit treasury € 3.000 (jaarlijkse afbouw).
 - * hogere uitvoeringskosten € 63.000, voornamelijk als gevolg van een stijging van de salariskosten.
- De begroting is opgesteld inclusief een geprognosticeerde inzet van (bestemmings)reserves van in totaal € 213.000. De reserves worden ingezet voor de financiering van projecten voor voortijdige schoolverlaters en uitvoeringskosten bij RMC (€ 59.000), de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur (€ 90.000) en de verbouwingsinvesteringen voor de herhuisvesting (€ 64.000). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment, dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. Hierdoor krijgen we niet te maken met een situatie van doorlopende kapitaallasten op het moment dat de bestemmingsreserve volledig is ingezet, en komt het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting niet in gevaar.

Besluitvorming over de Begroting 2022

Besluitvorming over de begroting

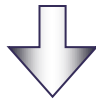
Februari/maart 2021 Ambtelijke voorbereiding

14 april 2021 Behandeling concept begroting door het Dagelijks Bestuur

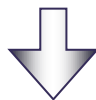

Indienen van gemeentelijk zienswijzen

Gemeenten kunnen conform de wettelijke termijn schriftelijk hun zienswijze indienen bij het Dagelijks Bestuur. In deze periode worden ook de Portefeuillehouders Financiën van de gemeenten geconsulteerd.

Tot 7 juli 2021 Beoordeling gemeentelijke zienswijzen

De ingediende zienswijzen worden behandeld in de vergadering van de vaststelling van de begroting op 7 juli 2021.

7 juli 2021 Vaststelling begroting door het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland,
gezien het voorstel tot vaststelling van de programmabegroting 2022,

BESLUIT:

1. De programmabegroting 2022 vast te stellen conform het ontwerp.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur in 7 juli 2021.

De secretaris,

De voorzitter,

drs. L.H. Derksen

ir. J. Beenakker

Programma 1 – Regionale samenwerking

Het programma in beeld

Te bereiken effect

Het ondersteunen van de samenwerking tussen de gemeenten en met de provincie, andere overheden en maatschappelijk partners.

Deeleffect

Het versterken van de relaties met gemeentebesturen en met andere regio's in Gelderland. Het bijeen brengen, verbinden en voeden van overheden, ondernemers en overige partners.

Effectdoelstelling

De bestuurs- en adviesorganen zijn tevreden over de geboden ondersteuning.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

-

Reguliere activiteiten:

Bestuurders en gemeentelijke vertegenwoordigers ondersteunen bij:

1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Riviereland.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling, onder andere op de regiomiddagen.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken.

Deeleffect

Gemeenten en samenwerkende partners ondersteunen met projecten (faciliteren en procesregie) om lokale opgaven te realiseren + gemeenten versterken in hun regio's op de Speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme voor de realisatie van regionale opgaven en doelstellingen uit het Ambitiedocument.

Effectdoelstelling

Gemeenten en bestuurders faciliteren in hun gezamenlijke beleidsmatige activiteiten op de drie Speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

-

Reguliere activiteiten:

1. Uitvoering van het nieuwe Regionaal Ambitiedocument.
2. Genereren van subsidies en geldstromen om nieuwe projecten te realiseren.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2022

Beleidskaders

We houden rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Regeling Regio Rivierenland	De regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de inrichting en werking van het samenwerkingsverband.
Ambitiedocument Regio Rivierenland	In 2021 is het regionaal economische Ambitiedocument voor de periode 2020-2024 opgesteld. Dit was een herijking van het ambitiedocument 2016-2020 met een focus op Agribusiness (nóg meer toonaangevend in Europa), Economie & Logistiek (top 3 van logistieke hotspots van Nederland) en Recreatie & Toerisme (5% jaarlijkse omzetgroei). Het nieuwe economische ambitiedocument is een bouwsteen voor de strategische FruitDelta Gebiedsagenda die in 2022 definitief wordt. De strategische gebiedsagenda is 1 van de 27 projecten van de Regio Deal.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling	
Activiteit	Prestatieafpraak
1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.	<ul style="list-style-type: none"> - Bestuursadvisering gericht op soepele besluitvorming om programma's en projecten te realiseren. - Frequent overleg met de voorzitters van de Speerpuntberaden. - Organiseren van Speerpuntberaden op Regiomiddagen. - De aard en de frequentie van de overleggen zijn gerelateerd aan de te realiseren opdracht. - Ondersteunen van gemeentelijke initiatieven.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling op de regiomiddagen.	Organiseren van besprekingen over actuele thema's. Creëren van een optimaal samenwerkingsklimaat.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken.	Het faciliteren van andere organisaties (onderwijs, ondernemers en overheden) in hun samenwerkingsopgaven.
4. Uitvoering van het Regionaal Ambitiedocument 2020-2024.	Door monitoring maken we inzichtelijk wat de effecten zijn van de beleidsvoornemens en de invulling daarvan.
5. Genereren van geldstromen en subsidies om nieuwe projecten te realiseren.	<ul style="list-style-type: none"> - We zetten de middelen die beschikbaar zijn op lokaal, regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau zo optimaal mogelijk in om de doelen van het Regionaal Ambitiedocument te realiseren. - We genereren subsidies om projecten te financieren. - Verantwoording van ingezette middelen.

Regionaal Ambitiedocument 2020-2024

In de periode 2016-2020 werkten we in onze regio met een regionaal ambitiedocument voor de economische speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme. De focus op de drie economische speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek, Recreatie & Toerisme is het fundament voor onze regio en de meerwaarde van regionale samenwerking. We werken op deze speerpunten samen met de O's, overheden, ondernemers, organisaties, onderwijs en onderzoek en ondernemende inwoners. Ook financiële instrumenten zoals het RIF en het mobiliteitsfonds zetten we in om ambities en doelen te bereiken. Hiermee gaan we in principe door, eventueel na bijsturing/aanpassing voor de periode 2020-2024.

Meerwaarde regionale samenwerking

Regionale samenwerking op economisch vlak zorgt voor kennisontwikkeling en brengt het de lokale belangen en initiatieven met elkaar in verbinding waardoor slagkracht ontstaat en een integrale aanpak van gebiedsopgaven mogelijk wordt op een groter schaalniveau. Regionale samenwerking zorgt ook voor een grotere naamsbekendheid en beleidsaandacht voor de regio en de gemeenten daarbinnen. Het zorgt dat maatschappelijke vraagstukken waarvoor samenwerking nodig is, opgepakt kunnen worden en het zorgt voor een versnelling in het bereiken van resultaten door een grotere uitvoeringskracht. Met regionale samenwerking worden bouwstenen ontwikkeld waardoor er o.a. een multiplier op de eigen investering kan worden gerealiseerd.

Proces om te komen tot nieuw regionaal economisch ambitiedocument

In het voorjaar van 2020 hebben de gemeenteraden het proces (bestaande uit 5 fases) om tot een Regionaal Economisch Ambitiedocument 2020-2024 te komen, vastgesteld. In 2020 heeft er een evaluatie van het ambitiedocument en een cijfermatige analyse van de regionale economie plaatsgevonden. Met de betrokken wethouders, ambtenaren en verbonden partijen als Greenport, Bureau Toerisme Rivierenland, Logistic Valley Rivierenland en RW-POA zijn (digitale) interviews afgenomen. De gemeenteraden zijn in deze fase betrokken via een websurvey en digitale bijeenkomsten. Hieruit is gebleken dat de focus op de drie economische speerpunten moet blijven liggen en het fundament is voor onze regio en de regionale samenwerking.

In 2021 is informatie opgehaald bij de verbonden partijen, ambtenaren, bestuurders, de acht gemeenteraden afzonderlijk (om zo de lokale inbreng in het proces te borgen) om invulling te geven aan het nieuwe regionaal economisch ambitiedocument. Dit is vervolgens op regionale schaal met alle raden besproken en heeft geresulteerd in een nieuw regionaal economisch ambitiedocument voor de komende vier jaar.

Aan de slag met het nieuwe regionaal economisch ambitiedocument

In 2022 starten we met de realisatie van de nieuwe ambities, doelen en opgaven voor de economische speerpunten. Het doel is om balans te brengen tussen de economische speerpunten en de draagkracht van de omgeving door o.a. de relaties met het woon- en leefklimaat, duurzaamheid en mobiliteit binnen de regio te leggen. Daarmee wordt gekozen voor een gebalanceerde, integrale aanpak in plaats van enkel economische groei binnen de speerpunt sectoren.

Conclusie: We zetten in op een regionaal economisch ambitiedocument voor de periode 2020-2024 in combinatie met de FruitDelta agenda Economie als bouwsteen voor de FruitDelta gebiedsagenda. We stemmen af met de beleidsvelden Duurzaamheid, Mobiliteit, Wonen en Welzijn, als onderdeel van het huis FruitDelta Rivierenland en gaan met de andere O's in de regio aan de slag met de geformuleerde regionale ambities en opgaven.

Regio Deal

De Regio Deal is een arrangement tussen regio's en het Rijk om de kracht van de regio te versterken. Grote maatschappelijke opgaven vragen om een regionale aanpak. Het Rijk heeft als samenwerkingspartner van FruitDelta Rivierenland het ingediende voorstel voor de Regio Deal van onze regio gehonoreerd met een bijdrage van 7,5 miljoen aan financiering. Ook de provincie heeft 3 miljoen bijgedragen. In 2020 zijn er 27 projecten gehonoreerd die aan de slag gaan met de vraagstukken die er voor ons als regio, maar ook voor heel Nederland, toe doen. Het gaat hier om vraagstukken gericht op het aanpakken van onder meer verdroging en hoog water als gevolg van klimaatverandering, het energieverbruik, de transitie naar duurzame energie en de kwetsbare sociale samenstelling van het gebied. Wij willen een slimme, duurzame en inclusieve regio zijn die weerbaar en toekomstbestendig is en zelfredzaam blijft. Met deze Regio Deal kunnen wij ons sociaal, ecologisch en economisch kapitaal én de regionale samenwerking verder versterken. Tot 2023 gaan we inzetten op uitvoering van de projecten en op het neerzetten van een stevige samenwerking en governance-structuur in de Regio Rivierenland. We doen dit door in de vorm van COP's (community of practice) te gaan samenwerken met belangrijke stakeholders, provincie, Rijk, gemeenten en betrokken partners van de projecten.

Lobby & Branding

Mede dankzij het opstellen van de Regio Deal in 2020 en de uitvoering ervan in 2021 heeft de merknaam FruitDelta Rivierenland een meer en bredere bekendheid gekregen en hebben de samenwerkingsverbanden onder andere met het Rijk en Provincie aan kracht gewonnen. Door het opstellen van de strategische FruitDelta gebiedsagenda 2021-2030 in 2021 is de samenwerking met Provincie verder verstevigd. Dit biedt kansen voor groei in onze regio en meer investeringen in een duurzame economie en goede leefomgeving. Met het ontwikkelen van de FruitDelta gebiedsagenda en ook de merkenstrategie FruitDelta is de basis gelegd voor de doorontwikkeling van het visiedocument lobby en branding uit 2018. In 2022 kan namelijk een start gemaakt worden met een gericht lobby & branding traject dat afgestemd is op de strategische FruitDelta Gebiedsagenda 2021-2030 en de nieuwe merkenstrategie FruitDelta.

Regionaal Investeringsfonds

Het Regionaal Investeringsfonds (RIF) is het instrument dat in grote mate bijdraagt aan het waarmaken van onze ambities zoals die verwoord staan in het Regionaal economisch ambitiedocument. Met het RIF investeren wij in projecten van ondernemers en ondernemende inwoners uit onze eigen regio, bij voorkeur MKB- en familiebedrijven. Deze projecten moeten direct bijdragen aan minimaal één van onze economische ambities en doelstellingen, zoals vastgelegd in het Regionaal Ambitiedocument. Hierbij ligt de focus primair op de 3 economische speerpunten: Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme. De initiatiefnemers moeten niet alleen goede projectplannen hebben, maar ook eigen kapitaal / andere financieringsbronnen inbrengen om de projectbegroting rond te krijgen. De bijdrage uit het RIF, die in de periode 2017-2020 is gefinancierd uit de bijdrage van de acht gemeenten van € 3 per inwoner, is hierbij een belangrijk steuntje in de rug geweest. Als gevolg van de Regio Deal tussen de Rijksoverheid, Provincie Gelderland en Regio Rivierenland (eind 2020) is het mogelijk om het RIF een jaar langer ook voor 2021 open te stellen zonder gemeentelijke bijdrage.

Besluitvorming rondom de toekomstige gemeentelijke financiering van het RIF wordt meegenomen bij de vaststelling van het nieuwe Regionaal economisch ambitiedocument 2020 – 2024 dat medio 2021 plaats zal vinden. Na positieve besluitvorming door alle gemeenteraden wordt de vastgestelde bijdrage definitief geformaliseerd. Voor de begeleiding, coördinatie, communicatie van het Regionaal Investeringsfonds is een uitvoeringsbudget noodzakelijk. Hiervoor is in de begroting een uitvoeringsbudget opgenomen.

Mobiliteit

De regionale bereikbaarheid is een must voor het goed functioneren van onze regio en voorwaarde voor een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat. Daarom pakken we de mobiliteitsvraagstukken op als één regio, samen met onze partners, zoals het bedrijfsleven, de provincie, het Rijk en de omliggende regio's en gemeenten. Goede samenwerking is noodzakelijk voor een robuuste, duurzame en slimme regionale bereikbaarheid in, van en naar Rivierenland. Dankzij de bijdrage van de gemeenten kunnen wij ook in 2022 samen de mobiliteit en de bereikbaarheid in de regio verbeteren. Dat doen wij met het gezamenlijk vastgestelde Uitvoeringsplan Mobiliteit 2019-2022 en het Mobiliteitsfonds. Ook komend jaar zetten we ons in om de acties nader uit te voeren en zijn we bij vele ontwikkelingen in het land aangehaakt.

Het wegennet en de spoorverbindingen zijn de ruggengraat van onze regio. Samen met het Rijk, provincies Gelderland en Brabant en gemeente Den Bosch werken wij samen aan een betere doorstroming op de A2 Deil-Vught, door het realiseren van een toekomstbestendige verbreding van de snelweg. Op de A15 zal komend jaar de verkeersveiligheid tussen Deil en Ochten worden verbeterd. Ook werken wij met onze partners om de verkeersproblemen op de Rijnbrug aan te pakken en zetten we ons in voor het in de toekomst verbreden van de A15. Voor de spoorverbindingen is onze ambitie om deze in de toekomst verder te verbeteren met betrouwbare, directe en duurzame verbinding naar de vier omliggende steden.

In toenemende mate zal onze mobiliteit beïnvloed worden door de energietransitie, technologische ontwikkelingen en de opkomst van de platformeconomie, dit biedt kansen om de beschikbare infrastructuur slimmer te benutten. Daarom gaan we onze gebruikers nog meer stimuleren om op een duurzame manier te reizen; een toekomstbestendige manier van vervoer, waarbij onze verplaatsingen geen invloed hebben op het milieu en steeds minder CO₂-uitstoot veroorzaken.

Door nu te investeren in fiets-gerelateerde oplossingen wordt direct bijgedragen aan het verduurzamen van onze mobiliteit en de leefbaarheid van ons landelijk gebied. Het realiseren van het snelfietspad Zaltbommel – 's-Hertogenbosch in 2022 is daar onderdeel van. Ook lokaal zetten we in om fietsverbindingen veiliger te maken en te verbeteren. Aan de andere kant verkennen wij de mogelijkheden om het openbaar vervoer te versterken in de voorbereidingen naar de nieuwe Concessie. Met bijvoorbeeld het aanbieden van (elektrische) deel- en dorpsauto's, flexibiliseren wij het openbaar vervoer - daar waar lijnbussen niet meer tot in de kernen rijden. Dit alles om de bereikbaarheid van de regio te versterken.

Wonen

Rivierenland is een aantrekkelijke woonregio, door haar gunstige centrale ligging en goede ontsluiting met de rest van Nederland. De regio beschikt over veel groen, ruimte en een relatief betaalbare woningvoorraad ten opzichte van omliggende steden als Utrecht, Den Bosch, Ede en Nijmegen. De verwachting is dat de druk vanuit deze omliggende steden hoog blijft. Ontwikkelingen als vergrijzing en toenemende mobiliteit hebben hun weerslag op de vraag naar woningen in Rivierenland. Daarnaast zijn er de laatste jaren veel nieuwe regels rondom het onderwerp wonen gekomen. Ook het coronavirus zal invloed hebben op de -regionale- economie en op de woningmarkt.

De Regionale Woonagenda Rivierenland 2020-2030 is een product van alle acht de gemeenten in Rivierenland. Conform de provinciale omgevingsverordening is het rapport, zowel door de acht gemeenten alsook door de provincie, vastgesteld. De agenda bevat gezamenlijke afspraken over de woningbouwopgave voor de komende tien jaar. In totaal verwacht de Regio Rivierenland in deze periode tussen 7.900 en 12.500 nieuwe woningen te realiseren, om te voorzien in de regionale woningbehoefte.

De woonagenda borgt dat regionaal gebouwd wordt naar behoefte en vormt de basis voor de gemeentelijke samenwerking op overstijgende onderwerpen. Dit is uitgewerkt in een vijftal thema's: continuïteit in productie, betaalbaarheid van het wonen, flexibiliteit op de woningmarkt, wonen en zorg, duurzaamheid. Deze inhoudelijke thema's bevatten 12 concrete ambities voor de komende tien jaar. Ieder jaar wordt een aantal speerpunten te benoemd, waar dat jaar de nadruk op zal liggen. Om deze ambities te realiseren wordt nauw samengewerkt met de woonpartners in de regio. Het gaat dan uiteraard om de in de regio actieve woningcorporaties en hun huurders-vertegenwoordigers, maar ook zorgorganisaties, ontwikkelaars, beleggers en een tal van andere partners in de keten van woningbouwontwikkeling.

Om de ontwikkelingen op de regionale woningmarkt te volgen, worden de plancapaciteit en de nieuwbouwopleveringen jaarlijkse gemonitord in de regionale woningbouwmonitor. Omdat de omstandigheden op de woningmarkt snel kunnen wijzigen en bijsturing nodig kan zijn, worden de ambities en het woningbouwprogramma uit de regionale woonagenda iedere twee jaar geëvalueerd.

Regionale Energiestrategie

In het landelijke Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over hoe Nederland haar klimaatdoelen kan realiseren. Een van deze afspraken is dat er regionale plannen worden gemaakt voor wind op land, grootschalig zon en warmte. In totaal 30 regio's stellen een regionale energiestrategie op, waaronder Rivierenland. Op 1 juni 2020 werd de RES FruitDelta Rivierenland ingediend bij het Nationaal Programma RES (NPRES), na vaststelling in alle gemeenteraden. Medio 2021 wordt de RES 1.0 in de raden behandeld voor indiening bij NPRES op 1 juli 2021.

Bij de totstandkoming van de regionale energiestrategie in Rivierenland spelen regionale en lokale stakeholders een belangrijke rol. Ook op Gelders en landelijk niveau werken de RES regio's nauw samen. Deze samenwerking vertaalt zich ook in de financiering van de RES door rijk, provincie en gemeenten en capaciteitsinzet van Stuurgroeppartners. De financiering van het RES proces is geborgd tot eind 2021. Voor de periode richting RES 2.0 (2022 - 2023) is door het Rijk aangekondigd dat er wederom sprake zal zijn van financiële ondersteuning. De invulling daarvan is aan het nieuwe kabinet.

Logistics Valley Rivierenland (LV-R)

Gelderland werkt en bouwt aan een Logistics Valley als internationale toplocatie voor logistiek in Nederland. Logistiek stopt niet bij de grens en in Logistics Valley werken drie regionale hotspots daarom samen: Rivierenland, Nijmegen en Liemers/Achterhoek. De speerpunten van het uitvoeringsprogramma zijn onder meer optimalisering van de regionale infrastructuur, arbeidsmarkt, duurzaamheid en innovatie.

In het 'Meerjarenprogramma 2021 t/m 2024 D.O.O.R. met logistiek in Gelderland Logistics Valley' (*) zijn de ambities uitgewerkt in doelstellingen, die zich richten op een duurzame, veilige en betrouwbare Gelderse Corridor als belangrijke schakel in de Europese Rhine-Alpine Corridor, die loopt van Rotterdam naar Genua in Italië. Centraal daarbij staan 4 thema's:

- verbeteren van de aansluiting op de arbeidsmarkt;
- stimuleren van innovatieve en duurzame logistiek;
- samenwerking bij acquisitie, branding en promotie;
- acties voor de fysieke infrastructuur en bedrijventerreinen.

Het meest bekende project van het Gelderse samenwerkingsverband is de jaarlijkse Dag van de Logistiek.

De organisatiekosten voor Logistics Valley Rivierenland bedragen jaarlijks € 120.000. De provincie is bereid 75% van deze kosten te subsidiëren voor elke hotspot gelegen aan de Gelderse Corridor. De bijdrage aan deze bovenregionale samenwerking met behulp van Logistics Valley vanuit onze regio is daardoor beperkt tot een bedrag van € 30.000 per jaar (25% van de kosten). Het bedrag van € 30.000 voor de cofinanciering is opgenomen in de begroting.

(*) D.O.O.R. staat voor:

- D** uurzaam
- O** ondernemersgedreven
- O** Verheid & Onderwijs faciliterend
- R** Esultaatgericht

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De gemeentelijke bijdrage bij programma 1 'Regionale samenwerking' bedraagt € 2.233.000 en bestaat uit de bijdrage voor de volgende producten/activiteiten:
 - * Algemene Bestuursondersteuning € 723.000.
 - * Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning € 1.510.000.
- Daarnaast zijn in dit programma de middelen opgenomen voor het Mobiliteitsfonds van € 1 per inwoner en de coördinatie/uitvoering van de Regio Deal projecten.
- In de begroting is geen inzet van reserves geraamd.

Programma 1 Bedragen x € 1.000	Rekening 2020	B 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022
Lasten	2.272	2.218	1.489
Baten	1.144	987	331
Subtotaal	-1.128	-1.231	-1.158
Gemeentelijke bijdrage	2.058	2.170	2.233
Saldo van baten en lasten	930	939	1.075
Onttrekking reserve	0	-	-
Storting reserve	0	-	-
Resultaat	930	939	1.075

Toelichting bij de tabel:

- De baten en lasten zijn aanzienlijk lager dan in de begroting 2021, omdat we geen projectbijdrage voor het RIF in de begroting hebben opgenomen, in afwachting van de besluitvorming rondom het nieuwe ambitiedocument.
- Het begrote resultaat van € 1.075.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Algemene bestuursondersteuning
- Speerpunten (speerpuntberaden), beleids- en projectondersteuning & coördinatie/uitvoering Regio Deal
- Regionaal Investeringsfonds (RIF)
- Mobiliteitsfonds

Meer informatie is te vinden op onze website.

Het programma in beeld

Te bereiken effect

Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten (binnen en buiten onze regio) en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-prestatie verhouding.

Deeleffect

Dienstverlening aan de gezamenlijke gemeenten op basis van collectieve/individuele afspraken met gemeenten.

Effectdoelstelling

Gemeenten voeren op basis van gezamenlijkheid taken uit en zijn tevreden over de kwaliteit en kosten van de geleverde taken.

Nieuwe of gewijzigde activiteiten:

-

Reguliere activiteiten:

Uitvoeren basistaken op het gebied van:

1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar (RMC).
2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van RMC.
3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.
4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche).
5. Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten en voor gemeenschappelijke regelingen.
6. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.
7. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis).
8. Ondersteuning van zes gemeenten op het gebied van inkoop en contractmanagement Wmo/Jeugd.
9. Ambtelijke ondersteuning Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (RW-POA).

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2022

Beleidskaders

Voor 2022 houden we rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Bedrijfsplan Contractgestuurde dienstverlening	In het bedrijfsplan is opgenomen op welke wijze Contractgestuurde dienstverlening verder wordt vormgegeven en de ontwikkelingen daarin in de komende jaren.

Een totaaloverzicht van alle relevante beleidskaders is desgewenst opvraagbaar.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een groot aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafpraak
<p>1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugleiding van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar (RMC).</p> <p>2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van RMC.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Op hoofdlijnen staan de volgende punten centraal: <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van trajecten en projecten voor jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten. • Voorkomen van schooluitval bij jongeren die nog bij het onderwijs ingeschreven staan (preventie). • Het monitoren en in samenwerking met ketenpartners ondersteunen van kwetsbare jongeren, bijvoorbeeld bij de begeleiding naar werk.
<p>3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie (LP) voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - LP: Periodiek wordt een rapportage opgesteld en na afloop van het verslagjaar een jaarverslag, met daarin een overzicht van de resultaten en de voortgang. - LP: Minstens één keer per jaar vindt een evaluatie-gesprek plaats met de opdrachtgever over de (kwaliteit van de) dienstverlening.
<p>4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche/SR).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - SR: uitvoeren van toezichthouderschap in het kader van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet. - Inkoop: het begeleiden van rechtmatige en doelmatige inkoop- en aanbestedingstrajecten. - Alle activiteiten worden tegen een marktconforme kostprijs aangeboden die voor alle gemeenten gelijk is.
<p>5. Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten en voor anderen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dienstverlening kan plaatsvinden aan alle aangesloten gemeenten. Ook kan dienstverlening worden aangeboden aan andere (non-profit) partijen.
<p>6. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.</p>	<p>Continu wordt in samenwerking met de gemeenten gezien of en zo ja, op welke onderdelen verdergaande samenwerking mogelijk is.</p>
<p>7. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)</p>	<p>Coördinatie en beheer van het regionaal vervoersysteem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maandelijkse facturering - periodieke monitoring en verantwoording - kwaliteitsmeting - contract- en relatiebeheer - doorontwikkeling van het nieuwe vervoersysteem en onderzoek naar mogelijke verbeteringen
<p>8. Ondersteuning van zes gemeenten op het gebied van Wmo/Jeugd.</p>	<p>Door het Team Wmo/Jeugd worden in opdracht van en in nauwe samenwerking met zes gemeenten de volgende taken uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning inkoop- en aanbestedingsprocedures van de zorg. - Contractmanagement en Contractbeheer zorgaanbieders. - Advisering en signalering strategische/zorginhoudelijke beleidsontwikkelingen. - Ondersteuning bij procesoptimalisatie binnen het sociaal domein. - Budgetbeheer en budgetbewaking rondom Wmo/Jeugd (monitoring). - de Jeugdbeschermingstafel, passende zorg voor het kind en het gezin. - de coördinatie en projectleiding m.b.t. de actielijnen uit het Transformatiefonds voor het verbeteren en vernieuwen van de jeugdhulp.

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafspraken
9. Ambtelijke ondersteuning Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs & Arbeidsmarkt (RW-POA).	Het toekomstbestendig organiseren van de ondersteuning van RW-POA Rivierenland, zodat Opdrachtgevers hun wettelijke taak, samenwerkingsplicht en -behoefte in het kader van de arbeidsmarktregio adequaat kunnen vervullen. De dienstverlening die wordt geboden aan de gemeenten bestaat uit onder andere het zorgdragen voor de continuïteit, kwaliteit en passende omvang van het programmabureau RW-POA Rivierenland.

RMC

Het RMC (Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) voor Voortijdig Schoolverlaten zet zich in voor jongeren tussen de 18 en 23 jaar die zonder startkwalificatie dreigen van school te raken of al van school weggeraakt zijn. Vanwege Corona en het thuisonderwijs, is de uitdaging groter om jongeren preventief in beeld te krijgen en met hen in contact te komen. Ook zien we dat de complexe problematiek verder toeneemt. Hierbij is meer arbeidsintensieve begeleiding nodig en waar nodig aangevuld met zorg hulp. We blijven ons ook in 2022 inzetten op een goede verbinding binnen de regio, samen bereiken we meer en komen we verder. Korte communicatielijnen met onze ketenpartners, een warme overdracht van kwetsbare jongeren en maatwerktrajectbegeleiding blijven heel belangrijk. Extra aandacht en inzet komt er voor de mentale gezondheid van jongeren, de sociaal-emotionele ontwikkeling en ouderbetrokkenheid.

Leerplicht

Gedurende het schooljaar 2020-2021 zijn gesprekken met de gemeenten gevoerd om het takenpakket af te stemmen; de formatie was berekend op de uitvoering van de wettelijke taken maar in de loop der tijd zijn er veel (met name preventieve) taken bijgekomen en is een kwalitatief goede uitvoering niet meer mogelijk met de bestaande formatie en binnen de huidige financiële kaders. Daartoe is een formatie-uitbreiding aangevraagd van 15% en zoals het er nu uitziet, lijken de meeste gemeenten hier veelal positief tegenover te staan.

In 2022 verwachten we dan ook een toename in het aantal processen. Dan zal duidelijk zijn geworden wat de gemeenten hebben besloten ten aanzien van de formatie-uitbreiding en zal het uit te voeren takenpakket aangepast zijn. Voor die gemeenten die kiezen voor uitbreiding, zal met name ingezet worden op meer vroegtijdige en preventieve aanpak om zo escalatie van verzuim maar ook van zorg te voorkomen.

Sociale Recherche

De Sociale Recherche Regio Rivierenland verwacht dankzij de afgelopen Coronatijd dat het uitkeringsbestand zal toenemen binnen de gemeenten. Hieruit voortvloeiend zullen de onderzoeken waarschijnlijk ook toenemen.

In 2022 zal Sociale Recherche werken aan verdere verbinding met contractmanagement, in verband met haar toezichthoudende functie binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdwet. De Sociale Recherche is in de uitvoering van haar gestelde taak altijd op zoek naar verbinding met haar partners.

Sinds 2020 heeft Sociale Recherche ingezet op digitale vernieuwing. Zo is onder andere een systeem ontwikkeld dat het inlezen en analyseren van gevorderde bankgegevens in een fraudeonderzoek vereenvoudigd. Ook zorgt het voor een hogere accuratesse. Het systeem is getest op al afgeronde onderzoeken. Het gebruik van dit systeem levert een significante tijdswinst op bij het beoordelen van bankgegevens. Het gebruik is eenvoudig en de opgedane kennis is (grafisch) weer te geven in de door Sociale Recherche opgestelde rapporten. Zo kunnen bankgegevens in tabellen en grafieken inzichtelijk worden gemaakt en kunnen transacties geografisch weergegeven worden. Het systeem zal in de loop van 2021/2022 verder geïmplementeerd worden.

Team Inkoop

Team Inkoop adviseert en begeleidt opdrachtgevers bij de organisatie van inkoop en vraagstukken over de samenwerking met private ondernemingen en publieke organisaties. Dit doet team Inkoop uiteraard niet alleen, maar samen met opdrachtgevers, partners en materiedeskundigen. Het streven van het team is om in gezamenlijkheid overheidsgeld transparant en doeltreffend te besteden of te investeren. Voor gemeenten en andere regionale publieke organisaties wil team Inkoop dan ook het regionaal kennis- en ervaringscentrum zijn dat bijdraagt aan realisatie van de (maatschappelijke) doelstellingen van de opdrachtgevers. 2022 staat in het teken van verdere doorontwikkeling van team Inkoop en het vormgeven van het professioneel opdrachtnemerschap zoals dit met gemeenten en GR-en overeen is gekomen. Het betreft onder andere het op orde brengen van de financiële huishouding, het maken van hernieuwde werkafspraken, de doorontwikkeling van managementrapportages en het organiseren van kennissessies.

Versis

Versis voert in 2022 voor 8 gemeenten het Wmo-vervoer en voor 5 gemeenten het leerlingen- en jeugdvervoer uit. De werkelijke kosten ervan worden doorbelast aan de deelnemende gemeenten en dit is afhankelijk van het daadwerkelijke gebruik door reizigers. De provincie Gelderland valt per 1 januari 2022 weg als opdrachtgever voor Versis; zij gaat het ov-vangnet vervoer buiten Versis organiseren. Gemeenten krijgen in 2022 te maken met een toename van de kosten per rit binnen Versis. Hiervoor zijn een aantal verschillende oorzaken te benoemen. Tussen 2021 en 2024 is sprake van een geleidelijke afbouw van de provinciale subsidie op het Wmo-vervoer, in 2022 zal deze al voor de helft afgebouwd zijn. Vanwege het wegvallen van het vervoer van de provincie krijgen gemeenten te maken met minder efficiënt vervoer binnen Versis als geheel en dus een toename van kosten. Gemeenten maken lokaal verschillende keuzes om de meerkosten (gedeeltelijk) op te vangen, zoals aanscherpen van het toegangsbeleid en het opsporen van oneigenlijk gebruik. Voorafgaand aan de coronacrisis was jaarlijks sprake van een (algemene) groei in het gebruik van Versis. Het is momenteel niet voorspelbaar welke invloed er in 2022 (nog) zal zijn van de coronacrisis.

Wmo/Jeugd

Vanuit Wmo/Jeugd wordt vorm en inhoud gegeven aan de inkoop van Wmo en Jeugdzorg en bijbehorend contractmanagement en contractbeheer. In 2022 wordt de ingezette doorontwikkeling voortgezet om het contractmanagement aan te scherpen, maar ook om de beschikbare data, bijvoorbeeld ten aanzien van het uitnutten van contracten, te optimaliseren, en weer te geven in een dashboard en hierop te sturen.

Aanpak van zorgfraude is een item waaraan prioriteit wordt gegeven in samenwerking met de Sociale Recherche. Dit kan incidenteel bij constatering van kwaliteits- en rechtsmatigheids-issues bij een zorgaanbieder. Structureel kunnen we dit vormgeven door scherpere screening aan de voorkant, aanscherping van afspraken met zorgaanbieders en inzet van toezicht en handhaving. Hiervoor worden benodigde financiële middelen inzichtelijk gemaakt en een voorstel aan de deelnemende gemeenten voorgelegd.

Belangrijk naast continuering van de huidige werkzaamheden is het voorbereiden van de nieuwe inkoop per 1-1-2023. Op het moment van opstellen van de begroting is nog niet besloten over welke regionale uitvoeringsorganisatie hierin een rol gaat spelen. Of het nu gaat om voorbereiding dan wel overdracht, vanuit Regio Rivierenland zal hieraan worden bijgedragen.

Beleidsindicatoren

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 2 Contractgestuurde dienstverlening hebben betrekking op vroegtijdig schoolverlaters en onderwijsverzuim.

Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo 2- diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers aan het begin van het schooljaar.

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie MBO				
<i>Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2019-2020</i>				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	721	26	3,61%	4,54%
Culemborg	603	26	4,31%	4,54%
Maasdriel	646	21	3,25%	4,54%
Neder-Betuwe	740	15	2,03%	4,54%
Tiel	1.134	45	3,97%	4,54%
West Betuwe	1.466	56	3,82%	4,54%
West Maas en Waal	466	12	2,58%	4,54%
Zaltbommel	836	33	3,95%	4,54%
Totaal	6.612	234	3,54%	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2019-2020).

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie VO				
<i>Realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2019-2020</i>				
Gemeente	Aantal deelnemers	VSV-ers	VSV-%	Landelijk VSV-%
Buren	1.461	2	0,14%	0,40%
Culemborg	1.769	4	0,23%	0,40%
Maasdriel	1.348	4	0,30%	0,40%
Neder-Betuwe	1.517	2	0,13%	0,40%
Tiel	2.308	13	0,56%	0,40%
West Betuwe	3.181	8	0,25%	0,40%
West Maas en Waal	963	3	0,31%	0,40%
Zaltbommel	1.795	3	0,17%	0,40%
Totaal	14.342	39	0,27%	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2019-2020).

Gemeten over het schooljaar 2019-2020 verliet in de Regio 1,3% van de jongeren het onderwijs (MBO + VO) zonder startkwalificatie. De Regio scoort bij zowel MBO als VO beter dan het landelijk gemiddelde. Gemeenten en onderwijs werken in Rivierenland al jaren nauw samen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en verder terug te dringen. Dit gebeurt in samenwerking en overleg met het Ministerie van OCW.

De hiervoor opgenomen beleidsindicatoren met betrekking tot vroegtijdig schoolverlaters geven het nettoresultaat weer van de uitvalscores. Overigens zeggen de indicatoren niets over de verrichte inspanningen om schooluitval te beperken. De hierna opgenomen cijfers over schoolverzuim geven wél het effect van de verrichte inspanningen weer.

Absoluut verzuim			
<i>Realisatie schooljaar 2019-2020, leerlingen 5 t/m 17 jaar</i>			
Gemeente	Aantal leerlingen	Absoluut verzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	4.000	73	18,3
Neder-Betuwe	4.356	66	15,2
West Betuwe	8.173	133	16,3
West Maas en Waal	2.572	24	9,3
Zaltbommel	4.850	66	13,6
Totaal	23.951	362	15,1

Bron: JVS-Jeugvolgsysteem/DUO

Relatief verzuim			
<i>Realisatie schooljaar 2019-2020, leerlingen 5 t/m 17 jaar</i>			
Gemeente	Aantal leerlingen	Relatief verzuim	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	4.000	93	23,3
Neder-Betuwe	4.356	98	22,5
West Betuwe	8.173	222	27,2
West Maas en Waal	2.572	59	22,9
Zaltbommel	4.850	149	30,7
Totaal	23.951	621	25,9

Bron: JVS-Jeugvolgsysteem/DUO

De in bovenstaande overzichten opgenomen aantallen met betrekking tot absoluut en relatief verzuim sluiten aan op het jaarverslag, dat door Leerplicht is opgesteld. De cijfers geven de inspanningen weer die zijn gedaan op het gebied van verzuimcontrole en -reductie (toezicht & handhaving). Uit de cijfers van het relatief verzuim blijkt, dat t.o.v. het vorige schooljaar 2018-2019 ruim 24% minder verzuim is opgespoord (621 gevallen in het schooljaar 2019-2020 en 820 gevallen in het schooljaar 2018-2019). Dit is het gevolg van de 1^e lockdown vanwege Coronamaatregelen, waarbij de scholen dicht gingen en er geen verplichting was voor de leerlingen voor het volgen van de online lessen. Voor het schooljaar 2020-2021 verwachten we weer hogere cijfers van vastgelegd verzuim, omdat tijdens de 2^e lockdown periode wel maatregelen op het gebied van verzuimregistratie en handhaving genomen zijn.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De lasten zijn ten opzichte van de begroting 2021 gedaald met € 140.000 (-/- 1,3%). Dit heeft te maken met de lagere uitvoeringsslasten, ondermeer bij Sociale recherche en Wmo/Jeugd, voornamelijk als gevolg van lagere salarislasteren. Daarnaast zijn de projectuitgaven voor de doelgroep kwetsbare jongeren die door het Rijk worden gefinancierd via het Transformatiefonds als onderdeel van het actieprogramma 'Zorg voor de jeugd' en die gericht zijn op verbetering en vernieuwing van de jeugdhulp, naar beneden bijgesteld met € 65.000 in verband met het bereiken van de einddatum van de periode van financiering door het Rijk. De regionale coördinatie en projectleiding voor de verschillende actielijnen is belegd bij Regio Rivierenland.
- De lasten (en de DVO-bijdragen die de gemeenten betalen) bij Leerplicht, Sociale Recherche, Inkoopondersteuning en Wmo/Jeugd zijn t.o.v. 2021 gestegen als gevolg van de indexering van de salariskosten en de overige kostenbudgetten (tevens verhoging van de uurtarieven).
- De begrote inzet van de reserves bedraagt € 59.000 en heeft betrekking op de inzet van de RMC-reserve voor de financiering van projecten gericht op terugdringing van voortijdig schoolverlaten.

Programma 2 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2020	B 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022
Lasten	10.004	10.554	10.414
Baten	10.523	11.156	11.270
Subtotaal	519	602	856
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-
Saldo van baten en lasten	519	602	856
Onttrekking reserve	362	275	59
Storting reserve	72	-	-
Resultaat	809	877	915

Toelichting bij de tabel:

Het begrote resultaat van € 915.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)
- Leerplicht
- Sociale Recherche
- Inkoopondersteuning
- Coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)
- Uitvoeringsondersteuning Wmo/Jeugd
- Ambtelijke ondersteuning RW-POA (Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt)

Achtergronden bij dit programma

Meer informatie over Contractgestuurde dienstverlening is te vinden op onze website.

Programma 3 – Algemene baten en lasten

In dit programma worden de overheadkosten centraal begroot en verantwoord, die niet meer toegerekend worden aan taken/activiteiten. Alleen de kosten die een directe relatie hebben met het primaire proces worden aan de programma's toegerekend.

Naast de overheadkosten worden binnen dit programma ook de resultaten uit Treasury en de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting begroot en verantwoord. Tot slot worden de rentelasten van de financiering van de gronden die in erfpacht aan Avri zijn uitgegeven en de daarmee samenhangende opbrengst uit de erfpachtcanon in programma 3 begroot en verantwoord.

Resumerend zijn in programma 3 Algemene baten en lasten de volgende onderdelen opgenomen:

Programma onderdelen programma 3 Algemene baten en lasten		
A	Overhead	Taakveld 0.4 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
B	Treasury	Het renteresultaat zoals opgenomen in taakveld 0.5 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
C	In erfpacht uitgeven gronden	De rentelasten van de financiering van de gronden die in erfpacht aan Avri zijn uitgegeven en de opbrengst uit de erfpachtcanon die we daarvoor ontvangen.
D	Onvoorziene uitgaven	Het centrale budget voor onvoorziene uitgaven maakt deel uit van taakveld 0.8 'Overige baten en lasten' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
E	Vennootschapsbelasting	Het centraal begrote bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting wordt opgenomen in taakveld 0.9 'Vennootschapsbelasting' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

- De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van overhead. De totale lasten zijn t.o.v. de begroting 2021 gestegen met € 132.000, ondermeer als gevolg van de geraamde stijging van de salariskosten en indexering van kostenbudgetten. Daarnaast zijn de overheadkosten gestegen door mutaties in de taakverdeling tussen teams/medewerkers, waardoor een verschuiving heeft plaatsgevonden van direct personeel (beleid/uitvoering) naar ondersteuning/overhead.
Na de samenvattende cijfertabel op de volgende pagina is een gedetailleerde specificatie opgenomen van de overheadkosten per onderdeel, waardoor de kosten van onze bedrijfsvoering transparant en inzichtelijk zijn vastgelegd in de begroting. Bovendien wordt daarmee een betere sturing en control gerealiseerd.
- In het bedrag van de begrote baten is de bijdrage van € 133.000 begrepen, die Avri na de afsplitsing (op 1 januari 2016) betaalt via de erfpachtcanon als vergoeding voor de niet afbouwbaar overhead.
- Het begrote resultaat uit Treasury is t.o.v. 2021 gedaald, maar blijft positief. Het positieve treasury-resultaat geven we terug aan de gemeenten via de gemeentelijke bijdrage (zie volgende punt).
- Per saldo is de gemeentelijke bijdrage negatief (-/- € 4.000) en dat betekent, dat we via de gemeentelijke bijdrage een bedrag teruggeven aan de gemeenten.
- De inzet van de reserves is begroot op € 154.000 en bestaat uit de inzet van de reserve Herhuisvesting (€ 64.000) en de inzet van de reserve Desintegratiekosten voor de financiering van de lasten van het ICT-plan, waarmee we de vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur hebben gerealiseerd (€ 90.000).

Programma 3 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2020	B 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022
Lasten	2.064	2.273	2.405
Baten	524	268	265
Subtotaal	-1.540	-2.005	-2.140
Gemeentelijke bijdrage	-6	-7	-4
Saldo van baten en lasten	-1.546	-2.012	-2.144
Onttrekking reserve	111	196	154
Storting reserve	-	-	-
Resultaat	-1.435	-1.816	-1.990

Overzicht van de kosten van overhead

Conform wettelijk voorschrift (BBV) nemen we in een apart overzicht de kosten van de overhead op in het programmaplan, zodat via de programmabegroting inzicht wordt gegeven in de kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Overhead heeft betrekking op ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product. De algemene definitie luidt als volgt: *overhead heeft betrekking op alle kosten die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de overhead, waarbij voor het onderscheid naar de verschillende kostencomponenten aansluiting is gezocht bij de definitie en opsomming uit de Notitie Overhead van de BBV-commissie. De inrichting van onze administratie sluit hierop aan.

Overhead <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2022	Wijze van verdeling en toerekening van de overhead
Directie en management primair proces	311	percentages en fte's
Concernondersteuning en bestuursondersteuning	1.202	percentages en fte's
Huisvesting	258	vaste bedragen en fte's
Personeelszaken en organisatie	164	percentages en fte's
Informatievoorziening en automatisering	339	fte's
AVG (FG-functionaris)	78	fte's
Totaal lasten	2.352	
Baten		
Vergoeding overheadkosten via erfpachtcanon	133	
Overige ontvangen bijdragen in de overheadkosten	75	
Totaal baten	208	
Saldo van de baten en lasten bij Overhead	2.144	
Mutaties reserves		
Onttrekking reserve Herhuisvesting	64	
Onttrekking reserve Desintegratiekosten	90	
Totaal mutaties reserves	154	
Saldo/resultaat taakveld 0.4 Overhead	1.990	

Op basis van de in bovenstaande tabel weergegeven verdeelsleutels bedraagt de overhead voor programma 1 Regionale samenwerking € 1.075.000 en voor programma 2 Contractgestuurde dienstverlening € 915.000. Voor de uitvoeringsteams van Contractgestuurde dienstverlening komt dat neer op een gemiddeld bedrag van € 32.400 per fte (dat was in de begroting 2021 € 31.300 per fte).

Overhead en apparaatskosten

In onderstaand overzicht zijn de lasten gespecificeerd.

Specificatie <i>Bedragen x € 1.000</i>	Overhead	Apparaatskosten
Totaal lasten overhead	2.352	2.352
Uitvoeringsteams Contractgestuurde dienstverlening		3.187
Speerpunt- en beleidsondersteuning en projecten		971
Totaal lasten	2.352	6.510
Percentage van de totale lasten	16,4%	45,5%
Bedrag per inwoner	€ 9,46	€ 26,18

De overhead, uitgedrukt als percentage van het totaal van de begrote lasten, is t.o.v. de begroting 2021 gestegen met 1,7%-punten (van 14,7% naar 16,4%), maar blijft op een relatief laag niveau. De procentuele stijging in de begroting 2022 wordt veroorzaakt door de afname van de totale lasten in de begroting (als gevolg van het niet meenemen in de begroting van de projectbijdrage voor het RIF).

Treasury

Regio Rivierenland heeft twee BNG-leningen. Op deze leningen wordt jaarlijks € 275.000 afgelost. De rentepercentages van deze leningen bedragen 4,335% en 1,46%. De leningen worden gebruikt voor de financiering van de gronden, die in erfpacht zijn uitgegeven aan Avri (projectfinanciering) en een balanswaarde van € 2.028.519 hebben. De overige activiteiten en investeringen hebben we met eigen middelen (voornamelijk reserves) gefinancierd. Hierdoor realiseren we in de begroting een positief resultaat uit treasury, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.

Alle rentelasten en rentebaten worden begroot en verantwoord op het taakveld Treasury. In de paragraaf Financiering is een renteschema opgenomen, dat inzicht geeft in de rentebaten, rentelasten en het begrote renteresultaat. Het saldo en de samenstelling van het resultaat uit treasury is in onderstaand overzicht samengevat.

Specificatie <i>Bedragen x € 1.000</i>	Treasury
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	57
Rentelasten overig	-
Saldo rentelasten en rentebaten	57
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	57
Totaal van de aan de overige vaste activa (taakvelden) toe te rekenen rente	-
De aan de overige vaste activa (taakvelden) toegerekende rente	14
Begroot resultaat taakveld 0.5 Treasury (voordelig)	-14

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het volledige bedrag van de externe langlopende financiering en de daarmee samenhangende rentelasten (saldo van de bancaire leningen) volledig wordt aangewend voor de gronden die in erfpacht zijn uitgegeven. Per saldo resteert een begroot positief resultaat uit treasury van € 14.000, dat via de gemeentelijke bijdrage wordt teruggegeven aan de gemeenten.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2022 is een centraal budget voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 10.000. Financiering gebeurt via de gemeentelijke bijdrage.

Vennootschapsbelasting

Regio Rivierenland is vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

Voor het begrotingsjaar 2022 wordt geen heffing van vennootschapsbelasting verwacht.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende taakvelden/producten:

- Overhead
- Treasury
- In erfpacht uitgegeven gronden
- Onvoorziene uitgaven
- Vennootschapsbelasting

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2022

De weerstandscapaciteit van de regio is voldoende om de risico's die we lopen op te vangen. We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Toelichting bij de financiële risico's

Onderstaande risico's zijn relevant voor de begroting 2022:

- Bij Contractgestuurde dienstverlening werken we met dienstverleningsovereenkomsten.
- Aan het werken met dienstverleningsovereenkomsten zijn financiële risico's verbonden. De financiële risico's en eventuele tekorten bij de uitvoering van taken voor gemeenten kunnen worden opgevangen door inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- Regio Rivierenland is namens de regiogemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van het regionale vervoersysteem Versis. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Versis/Basismobiliteit kan risico's met zich meebrengen.

De provincie Gelderland valt per 1 januari 2022 weg als opdrachtgever voor Versis; zij gaat het ovgangnet vervoer buiten Versis organiseren. Hierdoor is een gecombineerde en efficiënte planning en uitvoering van de ritten minder goed mogelijk. Bovendien is er tot 2024 sprake van een geleidelijke afbouw van de provinciale subsidie op het Wmo-vervoer. Als gevolg van deze ontwikkelingen, die door de provincie zijn geïnitieerd, krijgen gemeenten in 2022 te maken met een toename van de kosten binnen Versis.

- Voor de uitvoering van het vervoer zijn overeenkomsten gesloten met een regiecentrale en een aantal vervoerders. Financiële risico's bestaan bij een eventueel faillissement van een van de partijen. Daarnaast bestaan risico's bij onenigheid tussen opdrachtgever en uitvoerende ondernemers, wat uiteindelijke financiële gevolgen kan hebben. Tot slot kunnen er financiële risico's zijn op het gebied van personele verplichtingen, als de uitvoering van Versis door de Regio wordt beëindigd. De gevolgen van financiële risico's en tekorten kunnen worden gefinancierd vanuit de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
- In het verleden is een integrale inventarisatie uitgevoerd naar de financiële risico's bij het Regiokantoor van Regio Rivierenland, waarbij tevens een koppeling is gelegd met de saldi van reserves en voorzieningen om de risico's te kunnen dekken. De in de balans opgenomen algemene reserve van € 474.000 wordt voldoende geacht voor het afdekken van de financiële risico's.
- In aanvulling op de uitgevoerde risico-inventarisatie bij het Regiokantoor is een vervolgonderzoek uitgevoerd, specifiek gericht op frauderisico's. Frauderisico's kunnen (latent) aanwezig zijn zowel op het gebied van onttrekking van geld of goederen aan de organisatie als ook met betrekking tot de financiële verantwoording. Doel van de frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland. De frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

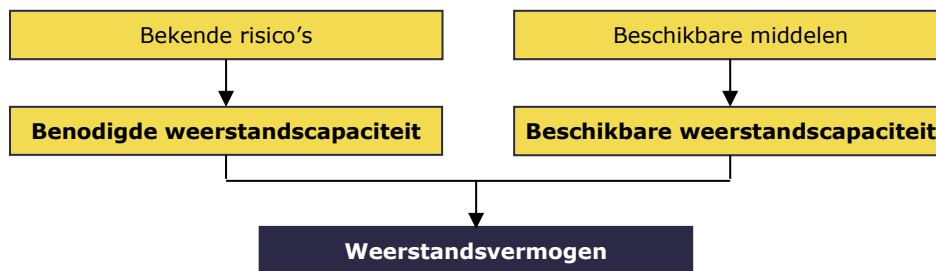
De uitvoeringsaspecten van risicomangement en de daarmee samenhangende ontwikkelingen in de organisatie worden hierna in deze paragraaf toegelicht.

Toelichting op het begrip weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Het gaat bij het weerstandsvermogen met name om risico's die *niet* via verzekeringen of voorzieningen kunnen worden ondervangen.

In onderstaand schema is dit weergegeven:

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de regio kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.

De middelen die we tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:

- de vrije aanwendbare reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorzien in de begroting.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit

Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert in opdracht van acht gemeenten. Het weerstandsvermogen van de regio wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke gemeenten. Niettemin zijn er redenen om ook binnen de regio financiële weerstand op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften is de regio verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast is het wenselijk om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorzien omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijks geraamde gemeentelijke bijdragen en tarieven. De afgelopen jaren is de vaste gemeentelijke bijdrage van de gemeenten deels omgezet naar dienstverleningsovereenkomsten. Het leveren van maatwerk en flexibiliteit heeft als nadeel dat er meer (financiële) risico's in de bedrijfsvoering ontstaan. Om deze risico's op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van reserves.

Overzicht van weerstandscapaciteit en risico's bij de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening

Om het inzicht te versterken in de bestaande en toekomstige financiële risico's en de mate waarin deze zijn afgedekt door reserves heeft het Regiokantoor in het verleden een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' op laten stellen. Mede op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en de in het onderzoeksrapport opgenomen adviezen is een algemene reserve gevormd van € 474.000 als extra buffer voor het afdekken van (financiële) risico's.

In algemene zin kan gesteld worden dat er geen (grote) risico's zijn bij het Regiokantoor die om directe aanpassing in de bedrijfsvoering vragen. Daarbij past wel de volgende kanttekening: als gevolg van de verliezen bij de contractactiviteiten in de laatste 2 jaar (2019 en 2020) is het saldo van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening aanzienlijk gedaald. Onze inspanningen zijn de afgelopen periode gericht geweest op een reëel en structureel sluitende begroting bij de contractactiviteiten (programma 2) in de (meerjaren)begroting 2022 en met name het oplossen van de tekorten bij het Inkoopbureau. De sturing op uren is geïntensiveerd en verbeterd en met de medewerking van de gemeenten (en andere belangrijke klanten van het Inkoopbureau) is het gelukt voor 2022 een financieel sluitende exploitatie bij het Inkoopbureau op te stellen.

Toelichting bij de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening

Voor het opvangen van tekorten (en overige financiële risico's) bij de uitvoering van contractactiviteiten (programma 2 Contractgestuurde dienstverlening) is een risicoreserve gevormd. Deze reserve is bedoeld om tegenvallende resultaten en/of wegvallende vraag op flexibele taken op te kunnen vangen. Een reserve van maximaal 30% van de totale uitgaven bij Contractgestuurde dienstverlening wordt voldoende geacht om de bedrijfsvoeringrisico's op te kunnen vangen (Besluit van het Algemeen Bestuur uit april 2011). De flexibele taken van Contractgestuurde dienstverlening bevatten risico's voor Regio Rivierenland, waarbij te denken valt aan ziekte en inhuur van personeel en fluctuaties in de vraag naar diensten/producten. Ook zijn er risico's op het gebied van vraag en aanbod. Hiertegenover staat dat de gemeenten betalen voor de gevraagde diensten. In het uiterste geval zijn gemeenten als eigenaar van de Regio Rivierenland verantwoordelijk voor tekorten die niet kunnen worden gedekt uit de gevormde reserves.

Onvoorziene uitgaven

In de Nota reserves en voorzieningen is ten aanzien van de weerstandscapaciteit van de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening bepaald dat er een post 'onvoorzien' in de begroting opgenomen kan worden voor incidentele tegenvallers. In de programmabegroting 2022 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

Maatregelen op het gebied van risicobeheersing en risicomangement

We hebben verzekeringen afgesloten voor onze eigendommen en voor het personeel. We hebben verzekeringen op het gebied van brand/opstal + inventaris/goederen, computerverzekering, aansprakelijkheid, rechtsbijstand en goed werkgeverschap. Eventuele financiële risico's en kosten van schades kunnen veelal via verzekeringspolissen worden gedekt.

De werkorganisatie en de werkprocessen zijn zodanig ingericht, dat voldoende (controle-) procedures en beheersmaatregelen functioneren om financiële risico's en frauderisico's te voorkomen of in ieder geval te beperken. We werken met (meerjarige) contracten, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting/onderhoud om de risico's ten aanzien financiële verplichtingen te reduceren. Ook voor de inkomsten geldt, dat we contractafspraken maken met onze klanten (bijvoorbeeld via dienstverleningsovereenkomsten). Het beheer van subsidiegelden en de bewaking van subsidievoorwaarden en -verplichtingen is voldoende ingebed in de organisatie.

Ten aanzien van de geldmiddelen wordt opgemerkt dat de organisatie geen eigen kas heeft. Alle geldstromen lopen via de bank (BNG), waardoor geen risico's bestaan ten aanzien van vervreemding of verduistering van kasgelden. De banktegoeden zijn ondergebracht bij de schatkist, waardoor ook ten aanzien van het onrechtmatig gebruik van banktegoeden de financiële risico's grotendeels zijn afgedicht, omdat voor het ontvreemden van gelden extra stappen ondernomen moeten worden. Bovendien zijn in het proces van bankbetalingen meerdere controlestappen aangebracht.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage zijn in de Regeling Regio Rivierenland bepalingen opgenomen, waardoor financiële risico's worden beperkt, in ieder geval voor de korte termijn. Overige getroffen maatregelen betreffen voornamelijk organisatorische maatregelen, passend bij de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en de dynamiek van het werken in een gemeentelijke (politieke) omgeving. Er wordt geïnvesteerd in personeel via training, opleidingen en loopbaanbegeleiding. Daarnaast is er aandacht voor de kwaliteit, betrouwbaarheid en continuïteit van (ICT-)systemen en de hiermee samenhangende activiteiten op het gebied van databeheer en informatiebeveiliging.

Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2022

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader

Het beleid ligt vast in het meerjarenonderhoudsplan

Het beleidskader ligt vast in de beleidsnotitie Onderhoud gebouwen. Uitgangspunt is dat op langere termijn ons bedrijfspand op een adequate wijze wordt onderhouden. Renovaties en nieuwbouw moeten hiervan los worden gezien. Hiervoor dienen afzonderlijk middelen beschikbaar te worden gesteld door het Algemeen Bestuur. Begin 2016 zijn door een daartoe gespecialiseerd bureau nieuwe meerjarige onderhoudsplannen opgesteld. Het onderhoudsplan is doorgerekend voor een periode van 20 jaar. Jaarlijks wordt nagegaan of de voorziening een toereikend saldo heeft en of het meerjarenonderhoudsplan bijstelling behoeft. In 2019 hebben we de nieuwe huisvesting gerealiseerd in ons pand aan de Burg. Van Lidth de Jeudelaan. De verbouwingen zijn in 2020 afgerond in combinatie en samenhang met de uitvoering van het meerjarig onderhoudsplan. Het investeringskrediet voor de verbouwingen is inmiddels volledig ingezet.

In de loop van 2021 gaan we aan de slag met een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan, dat in overeenstemming is met de huidige huisvestingssituatie van ons gerenoveerde pand. We hebben de jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening in de deze begroting op het lage niveau gehouden van € 15.546.

Financiële consequenties en vertaling daarvan in de begroting

Onderhoudsvoorziening pand Burg. van Lidth de Jeudelaan

Het meerjarenonderhoudsplan is in 2016 geactualiseerd.

In 2019 is in het kader van de herhuisvesting aanzienlijk geïnvesteerd en daarbij zijn geplande/voorzienbare onderhoudswerkzaamheden gecombineerd uitgevoerd met de aangebrachte vernieuwingen en verbeteringen aan en in ons pand, waarbij een bedrag van 61.500 uit de onderhoudsvoorziening is ingezet. De jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening bedraagt € 15.546. Deze storting is toereikend om de toekomstige kosten van periodiek groot onderhoud ten laste van de onderhoudsvoorziening te kunnen betalen. De jaarlijkse onttrekkingen zijn, in afwachting van de uitkomsten van de meerjarige doorrekening in het geactualiseerde onderhoudsplan, gelijkmatig geraamd op een bedrag € 20.000 per jaar, waardoor de onderhoudsvoorziening geleidelijk wordt afgebouwd.

Het geplande/geraamde verloop van de onderhoudsvoorziening is als volgt.

Onderhoudsvoorziening gebouwen Burg. Van Lidth de Jeudelaan Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Stand 1 januari	89	85	81	77	73
Dotatie voorziening	16	16	16	16	16
Onttrekking voorziening	20	20	20	20	20
Stand 31 december	85	81	77	73	69

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2022

Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren.

Voor een goede bedrijfsvoering zijn budget, personeel met kennis en kunde, infrastructuur, leiding/aansturing, een goede communicatie, informatie en beheersinstrumenten nodig. Ook is een efficiënte inrichting van de organisatie en een gezonde samenwerkingscultuur, samen met gemeenten en andere partners cruciaal om de doelstellingen van de regionale samenwerking te bereiken en onze dienstverlening adequaat te kunnen uitvoeren.

Onze organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Verandering zal de constante factor zijn voor onze organisatie. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

Inrichting van de organisatie

De organisatie van Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

- **Staf (Concern- en bestuursondersteuning)**: dit onderdeel is gericht op de interne dienstverlening aan de andere twee onderdelen en is gericht op de bedrijfsvoering van Regio Rivierenland.
- **Beleid en projecten (onderdeel van het programma Regionale samenwerking)**: dit onderdeel richt zich volledig op de procesmatige facilitering van de beleidsmatige samenwerking tussen de gemeenten op o.a. de drie Speerpunten (Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme) en op de doorlopende programmalijnen op diverse gebieden zoals duurzaamheid, mobiliteit en wonen. Daarmee worden de opgaven uit programma 1 van de begroting verwezenlijkt.
- **Contractgestuurde Dienstverlening**: dit onderdeel levert op contractbasis diensten voor de gemeenten. Daarmee worden de opgaven uit programma 2 van de begroting gerealiseerd.

Staf (Concern- en bestuursondersteuning)

De ondersteunende middelen (P&O, Financiën & Control, Administratie, Informatievoorziening & Automatisering, Informatieveiligheid en privacy (FG), Huisvesting, JZ, Archief, Communicatie, Bestuursondersteuning/-secretariaat) staan direct ten dienste van de bedrijfsvoering van het Regiokantoor. De koers voor 2022 is om met efficiënte inzet van middelen een kwalitatief goede dienstverlening te bieden op basis van resultaatafspraken. Ten behoeve van de instandhouding van de regionale samenwerking zelf, zijn op concernniveau werkzaamheden nodig die ten goede komen aan alle regio-onderdelen.

De concernondersteuning is gericht op:

- Het werkgeverschap (arbeidsvoorwaarden, personeelsregelingen, OR en GO)
- De planning- en controlcyclus
- Control (auditcomité, interne controle, algemene financiële en juridische control)
- Organisatie-inrichting (treasury, budgetbeheer, mandatering, organisatieregelingen)
- Juridische control (gemeenschappelijke regeling en interne reglementen en verordeningen)
- Informatietechnologie & informatieveiligheid + de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde dataverwerking (ICT)
- Archief (centrale archiefverantwoording en -wetgeving)
- Concerncommunicatie (website, intranet, nieuwsuitingen, folders)
- Bestuursondersteuning (faciliteren bestuursvergaderingen, regiomiddagen, regionale agendacommissie en bijeenkomsten)

De overige middelenfuncties, waarbij dienstverleningsafspraken kunnen worden gemaakt, zijn ondergebracht bij het onderdeel Contractgestuurde Dienstverlening met een directe kostentoedeling naar de onderdelen waar werkzaamheden voor worden verricht. Door deze werkwijze wordt de werkelijke kostprijs per onderdeel transparant. Hierdoor kunnen ook makkelijker diensten buiten onze organisatie worden aangeboden, waarmee inkomsten worden gegenereerd.

Beleid en projecten (Regionale samenwerking)

De samenwerking tussen de gemeenten wordt gefaciliteerd door drie speerpuntondersteuners en diverse beleidsmedewerkers voor projecten. Zij faciliteren de samenwerking tussen de gemeenten op een hoogwaardig procesmatig niveau en anticiperen daarbij op de wensen van de gemeenten en maatschappelijke ontwikkelingen (veranderingen, bedreigingen en kansen voor de gemeenten). We zetten, samen met de gemeenten, in op het transparant maken en houden van de onderwerpen die op regionaal niveau spelen, zodat de gemeenten het overzicht behouden en de inhoudelijke richting kunnen blijven bepalen. We blijven investeren in onze communicatie. Onze website moet de bron zijn waar onze gemeenten, maar ook andere belangstellenden de juiste informatie makkelijk kunnen vinden.

Contractgestuurde dienstverlening

Voor Contractgestuurde dienstverlening zetten we in op efficiënte bedrijfsvoering, goede procesondersteuning vanuit de interne backoffice en slimme automatisering met gebruik van handige tools zodat we op effectieve en kostenefficiënte wijze producten en diensten kunnen leveren aan onze gemeenten.

Beleidsindicatoren

Met de wetswijziging van maart 2016 in het kader van de Vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn een aantal beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in de programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden.

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 3 zijn in het hierna opgenomen overzicht benoemd en toegelicht.

Beleidsindicator	Begroting
Personele formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,234
Personele bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,239
Externe inhuur (percentage van de totale salariskosten)	5,3%
Overhead (percentage van de totale lasten)	16,4%
Apparaatskosten (bedrag per inwoner)	€ 26,18

Toelichting bij de beleidsindicatoren

Personele formatie en personele bezetting

De personele formatie is gebaseerd op het actuele formatieoverzicht (per 1 maart 2021, waarin ook de vacatures zijn meegenomen). In onderstaand overzicht zijn de besluiten met betrekking tot de personele formatie en aanstellingen tot 1 maart 2021 zijn verwerkt.

Specificatie	Personele formatie (incl. vacatures)	Personele bezetting
Directie en management primair proces	2,00	2,00
Concern- en bestuursondersteuning, ICT, AVG en administratie	13,74	14,80
Speerpunt- & beleidsondersteuning en projecten	8,76	8,44
Uitvoeringstaken Contractgestuurde dienstverlening	32,84	33,19
Proces-/programmamanager RW-POA *)	0,89	0,89
Totaal fte	58,24	59,32
Totaal fte per 1.000 inwoners	0,234	0,239

*) RW-POA staat voor Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs & Arbeidsmarkt. De proces-/programmamanager RW-POA is op 1 maart 2020 bij Regio Rivierenland in dienst gekomen.

De personele bezetting is per saldo 1,08 fte hoger dan de personele formatie. Het verschil heeft te maken met een hogere ureninzet bij sommige medewerkers, die deels tijdelijk van aard zijn. Daarnaast is in de begroting rekening gehouden met extra inhuur van personeel, voor zover dat nodig is om aan de vraagbehoefte te kunnen voldoen.

Externe inhuur

De in de salarisbegroting opgenomen budgetten voor externe inhuur komen in de begroting 2022 uit op een bedrag van € 295.000. Dat is 5,3% van het salariskostenbudget in de begroting. Hierin zijn begrepen inhuurbudgetten (in verband met vertrek van medewerkers) bij Financiën (0,67 fte) en het Inkoopbureau (1,5 fte).

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2022

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader: het Treasurystatuut van de regio

In het Treasurystatuut staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld. De uitvoering en ontwikkelingen worden in deze paragraaf toegelicht.

Onderdelen:

- Algemene ontwikkelingen
- Treasurybeheer
- (Krediet) Risicobeheer
- Financiering
- Ontwikkeling liquiditeitspositie

Algemene ontwikkelingen

Dit onderdeel schetst de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, alsmede wijzigingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de wet Hof en het Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen

Regio Rivierenland voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving. Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere financiële instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan. Er mag een bedrag ter hoogte van 0,75% (met een ondergrens van € 250.000) van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken. Door de invoering van het verplicht schatkistbankieren en de lage rentestand hebben wij geen bancaire rente-inkomsten in onze begroting.

Externe ontwikkelingen, rente-ontwikkelingen

De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving. Regio Rivierenland kent geen zelf ontwikkelde rentevisie. Zij volgt de marktgegevens en renteontwikkelingen via publicaties van gerenommeerde financiële instellingen. We verwachten dat de rente op de geld- en kapitaalmarkt in de komende periode op het huidige lage niveau zal blijven.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids) uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige treasurystatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Met de invoering van schatkistbankieren is de aandacht voor het volgen en bewaken van de banksaldi en de mutaties in 's Rijks schatkist verder geïntensiveerd.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal van € 14.308.000. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor Regio Rivierenland bedraagt voor 2022 afgerond € 1.173.000.

Renterisico

De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingssaldo. De vaste schuld van Regio Rivierenland bestaat uit geldleningen waarop geen renteherzieningen plaatsvinden. Derhalve is er geen renterisico.

Kredietrisicobeheer

Regio Rivierenland loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen. De gelden zijn belegd conform de voorwaarden genoemd in het treasurystatuut.

Frauderisico

We hebben bij het Regiokantoor een inventarisatie van frauderisico's uitgevoerd. Het doel van deze frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's binnen onze organisatie en welke beheersingsmaatregelen er eventueel nog genomen moeten worden ter voorkoming van eventuele fraude. De belangrijkste frauderisico's hebben betrekking op fraude met bancaire middelen, kantoorvoorraden en onrechtmatig gebruik van subsidiegelden. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland en de frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

Financiering

De aanwezige vaste activa (inclusief gronden en kapitaalbelangen) zijn volledig met lang vermogen gefinancierd, grotendeels via langlopende leningen bij de BNG en deels met eigen vaste financieringsmiddelen (reserves). De financiële positie is goed en de financieringsverhoudingen op basis van de geprognosticeerde balans per 1-1-2022 zijn gezond, zoals in onderstaand overzicht.

Financiering <i>Bedragen x € 1.000</i>	Prognose 1-1-2022
Totale kapitaalbeslag in vaste activa	2.990
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	2.332
Vaste schulden (langlopende BNG-leningen)	1.738
Totaal van de langlopende financiering	4.070

Er is een surplus aan langlopende financieringsmiddelen. Dat heeft voor een groot deel te maken met de verkoop eind 2018 van het pand JS de Jongplein. Het overschot aan kortlopende middelen hebben we ondergebracht bij 's Rijks Schatkist.

De in erfpacht uitgegeven gronden met een boekwaarde van € 2.028.519 zijn gefinancierd met de langlopende BNG-leningen, die op 31 december 2021 een saldo hebben van € 1.737.500.

Onze BNG-leningen worden volledig aangewend voor de financiering van de in erfpacht aan Avri uitgegeven gronden. De financiering van onze eigen bedrijfsactiviteiten en investeringen gebeurt uit eigen middelen (voornamelijk reserves). Een belangrijk voordeel van de financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) is, dat geen rentelasten betaald hoeven te worden.

De reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de bekostiging van de herhuisvesting (verbouwingsinvesteringen) en het ICT-plan (modernisering ICT-infrastructuur en vervanging kantoorautomatisering). Daarnaast wordt de RMC-reserve ingezet om een kostendekkende exploitatie mogelijk te maken van de projecten en activiteiten die RMC coördineert en uitvoert op het gebied van voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren.

De bestaande leningenportefeuille geeft het volgende verloop te zien.

Leningenportefeuille						
Bedragen x € 1.000						
Naam	Oorspronkelijke hoofdsom	Rente	Looptijd	Afgelost in	1-1-2022	1-1-2023
Lening BNG	5.000	4,335%	20 jaar	2027	1.313	1.063
Lening BNG	500	1,460%	20 jaar	2038	425	400
Totaal					1.738	1.463

Op de leningen wordt jaarlijks € 275.000 afgelost.

Wettelijke kaders

In de Notitie Rente van de BBV-commissie zijn voorschriften opgenomen voor de wijze waarop de rente verwerkt moeten worden in de begroting. Alle rentelasten en rentebaten uit hoofde van financieringen moeten bij Treasury worden verantwoord. Er mag een rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) worden berekend, maar deze rentevergoeding is gemaximeerd tot het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de rentelasten over de externe financiering (langlopend én kortlopend). De omslagrente moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele vaste activa. Het in de begroting voorgerecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. De BBV-commissie doet de aanbeveling om het Renteschema uit de Notitie Rente op te nemen in de paragraaf Financiering van de begroting.

In de begroting 2022 hebben we de rentepercentages toegepast die in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

Rentepercentages	
Langlopende financiering ('oude' lening BNG)	4,335%
Langlopende financiering ('nieuwe' lening BNG - december 2018)	1,460%
Rentevergoeding over eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	1,500%
Omslagrentepercentage	1,500%

De bespaarde rente met betrekking tot eigen financieringsmiddelen komt in de begroting ten gunste van de exploitatie en maakt onderdeel uit van het resultaat uit Treasury.

Op de volgende pagina is het Renteschema opgenomen uit de Notitie Rente van de BBV-commissie, waarmee inzicht wordt gegeven in de rentelasten, de rentebaten, het renteresultaat en de wijze van toerekening van de rente aan investeringen.

Renteschema

Renteschema <i>Bedragen x € 1.000</i>	
Rentelasten externe financiering (BNG-leningen)	57
Rentelasten overig	-
Saldo baten en lasten	57
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	57
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen externe rente	-
Rente over het eigen vermogen (rentevergoeding van 1,5%)	35
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen rente	35
De aan de overige vaste activa toegerekende rente (omslagpercentage 1,5%)	14
Gerealiseerd renteresultaat (nadelig)	21

Het resultaat uit Treasury (opgenomen in programma 3) komt uit op € 14.000 (voordelig) en is als volgt opgebouwd:

* Renteresultaat: € 21.000 (nadelig).

* Hierin opgenomen rentevergoeding eigen financieringsmiddelen (reserves): € 35.000.

Het **renteresultaat** is nadelig als gevolg van het surplus aan langlopende financiering (leningen + reserves), in verhouding tot het vastgelegde kapitaal in vaste activa.

Het **treasuryresultaat** is positief, omdat de in het renteschema verantwoorde rente over het eigen vermogen als bespaarde rente weer ten gunste van de exploitatie komt. We betalen immers geen rentevergoeding over het eigen vermogen.

Paragraaf 5 – Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en financiële band heeft. In de begroting en jaarstukken wordt aandacht besteed aan de verbonden partijen. Dit is vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en risico's die samenhangen met verbonden partijen.

In de financiële verordening is bepaald dat nieuwe verbonden partijen en wijzigingen in bestaande verbonden partijen of eventuele problemen en beëindiging van bestaande verbonden partijen in deze paragraaf behandeld dienen te worden.

Verbonden partijen en risico's

Verbonden partijen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en/of financiële band heeft, kunnen risico's met zicht mee brengen. Het streven is deze risico's te beperken. Bij de verschillende toelichtingen worden de risico's aangegeven, voor zover van toepassing.

Deelname in vennootschappen

Afvalverwerking Regio Nijmegen (ARN B.V.) te Weurt

De regio participeerde in de afvalverbrandingsinstallatie van ARN B.V. te Weurt. Alle aandelen zijn in 2020 verkocht, waardoor we op 31 december 2020 geen kapitaalbelang meer hebben in de vennootschap. De verkoopwinst van € 245.000 is in het resultaat van de jaarrekening 2020 opgenomen. Omdat we een kapitaalbelang hadden van meer dan 5% vallen de (dividend-) opbrengsten van de deelneming onder de deelnemingsvrijstelling en hoeven we hierover geen vennootschapsbelasting te betalen.

Deelname in samenwerkingsverbanden

Regio Rivierenland heeft geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere samenwerkingsverbanden.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2021/2022

Geen bijzonderheden.

Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage

Totaaloverzicht

Overzicht baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2020	B 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022
Lasten			
1. Regionale samenwerking	2.272	2.218	1.489
2. Contractgestuurde dienstverlening	10.004	10.554	10.414
3. Algemene baten en lasten	2.064	2.273	2.405
Totaal lasten	14.340	15.045	14.308
Baten			
1. Regionale samenwerking	1.144	987	331
2. Contractgestuurde dienstverlening	10.523	11.156	11.270
3. Algemene baten en lasten	524	268	265
Totaal baten	12.191	12.411	11.866
Gemeentelijke bijdrage			
1. Regionale samenwerking	2.058	2.170	2.233
2. Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-
3. Algemene baten en lasten	-6	-7	-4
Totaal gemeentelijke bijdrage	2.052	2.163	2.229
Saldo van baten en lasten	-97	-471	-213
Mutaties reserves			
1. Regionale samenwerking	Ontrr.	-	-
	Stort.	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	Ontrr.	362	275
	Stort.	72	-
3. Algemene baten en lasten	Ontrr.	111	154
	Stort.	-	-
Totaal mutaties reserves	401	471	213
Resultaat	304	-	-

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2020	B 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022
Programma 1 Regionale samenwerking	2.058	2.170	2.233
Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-
Programma 3 Algemene baten en lasten	-6	-7	-4
Voordeel huisvestingskosten	-	-	-
Totaal	2.052	2.163	2.229
Procentuele stijging			3,05%

De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2022 komt uit op een bedrag van € 8,96 per inwoner. De mutaties worden hierna toegelicht.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage geeft het volgende beeld:

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2020	B 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022
Gemeentelijke bijdrage programma's 1 t/m 3	2.052.000	2.163.000	2.229.000
Aantal inwoners	244.034	246.654	248.663
Bedrag per inwoner	€ 8,41	€ 8,77	€ 8,96

In de gemeentelijke bijdrage is niet de (project)bijdrage begrepen, die gemeenten betalen voor het Mobiliteitsfonds van € 1 per inwoner.

De stijging van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2022 is in onderstaand overzicht gespecificeerd.

Mutaties gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Afwijking	
Gemeentelijke bijdrage begroting 2021	2.163	
Lager resultaat uit Treasury	3	N
Hogere uitvoeringskosten, voornamelijk als gevolg van de stijging van de salariskosten. Een stijging met 2,9% ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2021, en dat is net iets lager dan het percentage van de geraamde stijging van de salariskosten van 3,0% dat in de kaderbrief van de programmabegroting 2022 is opgenomen.	63	N
Gemeentelijke bijdrage begroting 2022	2.229	

Gemeentelijke bijdrage begroting 2021

Overzicht besluiten Algemeen Bestuur na vaststelling programmabegroting 2021

Nr.	Omschrijving	Bedrag <i>x € 1.000</i>	I/S*	Dekking	Datum besluit
	Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2021	2.163			
	<i>Geen begrotingswijzigingen t/m AB maart 2021</i>				
	Actueel saldo gemeentelijke bijdrage begroting 2021	2.163			
	<i>De begrotingswijzigingen vanaf april 2021 worden in de Bestuursrapportage 2021 verwerkt</i>				
	Gemeentelijke bijdrage begroting 2021	2.163			

I=Incidenteel; S=Structureel

Verschillenanalyse per programma

1. Regionale samenwerking <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022		Verschil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	2.218	1.489	->	-729	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Geen betalingen van RIF-subsidies in de begroting 2022 opgenomen.			-740	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Stijging budgetten voor het Mobiliteitsfonds (een bedrag van € 1 per inwoner) als gevolg van de groei van het aantal inwoners			2	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Geraamde uitvoeringskosten Regio Deal in 2022			82	
Alle producten	Lagere uitvoeringskosten, per saldo. Enerzijds een toename veroorzaakt door een stijging van de salarislasten en indexatie van de kostenbudgetten. Daarnaast lagere uitvoeringslasten door wijzigingen in de taakverdeling van medewerkers, waardoor een verschuiving heeft plaatsgevonden van direct personeel (beleid/uitvoering) naar ondersteuning/overhead. Mede hierdoor is de toerekening van overhead gestegen (zie de volgende toelichting).			-73	-73
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de gemeentelijke bijdrage, een toename met € 136.000, is wel bij programma 1 verantwoord.			0	136
Baten	987	331	->	-656	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Geen RIF-bijdrage van € 3 per inwoner in de begroting 2022 opgenomen.			-740	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Projectbijdragen van gemeenten voor het Mobiliteitsfonds. Zie toelichting bij de lasten.			2	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Ontvangen bijdragen voor de financiering van uitvoeringskosten Regio Deal			82	
Gemeentelijke bijdrage	2.170	2.233	->	63	63

2. Contractgestuurde Dienstverlening <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022	Vershil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	10.554	10.414	->	-140
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Lagere uitvoeringskosten/projectgerelateerde lasten, per saldo.		-7	
Leerplicht	Hogere uitvoeringslasten, per saldo		27	
Sociale Recherche	Lagere uitvoeringslasten door vermindering van de personele bezetting		-85	
Inkoopbureau	Hogere uitvoeringslasten, per saldo		28	
Basismobiliteit (Versis)	Lagere uitvoeringslasten, per saldo		-1	
Ondersteuning Wmo/Jeugd	Per saldo lagere uitvoeringslasten		-37	
Transformatiefonds	Lagere uitgaven voor de doelgroep kwetsbare jongeren die door het Rijk worden gefinancierd via het Transformatiefonds als onderdeel van het actieprogramma 'Zorg voor de jeugd'.		-65	
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de DVO-opbrengsten, een toename met € 38.000, is wel bij programma 2 verantwoord (verwerkt bij de DVO-opbrengsten).		0	
Baten	11.156	11.270	->	114
Alle producten	In de begroting 2022 zijn de tarieven bijgesteld conform de stijging van de salariskosten. Hierdoor zijn de geraamde DVO-opbrengsten voor de uitvoeringstaken gestegen t.o.v. de begroting 2021. De stijging van de opbrengsten is hierna per uitvoeringstaak gespecificeerd.			
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Hogere rijksbijdrage RMC.		24	
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Hogere VSV-inkomsten van het Rijk ten behoeve van de doelgroep kwetsbare jongeren voor de uitvoering van RMC-projecten.		46	
Leerplicht	Hogere DVO-opbrengsten.		67	
Sociale recherche	Lagere DVO-opbrengsten als gevolg van de afbouw van onderzoeksbudgetten en daarmee samenhangende reductie in de personele bezetting.		-103	
Inkoopondersteuning	Hogere DVO-opbrengsten als gevolg van een toename van de inkoopadvies- en aanbestedingsuren + stijging van het uurtarief.		165	
Basismobiliteit (Versis)	Per saldo hogere opbrengsten.		8	
Ondersteuning Wmo/Jeugd	Lagere DVO-opbrengsten.		-28	
Transformatiefonds	Lagere inkomsten van het Rijk uit het Transformatiefonds voor de doelgroep kwetsbare jongeren.		-65	
Gemeentelijke bijdrage	-	-	->	-

3. Algemene baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022		Vershil	Impact op gem. bijdrage
Lasten	2.273	2.405	->	132	
Overhead	Taakveld 0.4: hogere overheadkosten, in totaal een toename met € 140.000.			140	
Treasury	Taakveld 0.5: lagere rentelasten financiering gronden die in erfpacht zijn uitgegeven.			-11	
Treasury	Taakveld 0.5: resultaat uit treasury, bestaande uit het saldo van de betaalde financieringsrente en de aan andere taakvelden toegerekende rente. Volgens de Notitie rente van de BBV-Commissie moet de toegerekende rente als negatieve rentelast op het taakveld Treasury worden verantwoord.			3	3
Baten	268	265	->	-3	
Treasury	Taakveld 0.5: lagere rente-opbrengsten financiering gronden die in erfpacht zijn uitgegeven.			-11	
Overhead	Taakveld 0.4: hogere inkomsten voor dekking van overheadkosten.			8	
Gemeentelijke bijdrage	-7	-4	->	3	3

Uitgangspunten programmabegroting 2022

De uitgangspunten voor de programmabegroting 2022 zijn vastgesteld in de Kaderbrief Programmabegroting 2022, die het Algemeen Bestuur in de vergadering van 9 december 2020 heeft vastgesteld.

Algemeen

Basis vormt het bestaande beleid zoals geformuleerd en geraamd in de Programmabegroting 2021 inclusief de begrotingswijzigingen tot en met de besluitvorming in het Algemeen Bestuur t/m maart 2021. Nieuwe ontwikkelingen die relevant zijn voor de begroting 2022 worden eveneens meegenomen.

Aantallen inwoners

Voor de vaststelling van de aantallen inwoners per gemeente worden, conform de in de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland opgenomen bepalingen, de openbaar gemaakte bevolkingscijfers van het CBS aangehouden naar de stand van 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor 2022 worden de voorlopige inwoneraantallen op 1 januari 2021 gehanteerd.

Prijsindexering kostenbudgetten

Overeenkomstig kaderbrief passen we een algemene prijsindexering toe van 1,4%. Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, wordt afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen, prijsindexeringen, actualisatie van werkbudgetten en kapitaallasten.

Salariskosten

Algemeen uitgangspunt is, dat de personele formatie en de bijbehorende salariskosten voor de begroting 2022 worden geraamd op basis van de actuele personele formatie in februari/maart 2021. De laatst vastgestelde CAO liep af op 1 januari 2021. Voor de begrotingsjaren 2021 en 2022 moet nog een nieuwe CAO afgesloten worden. Op basis van de huidige inzichten en gepubliceerde informatie van het CPB wordt in de begroting 2022 gerekend met een loonontwikkeling van 1,5% (loonvoet sector overheid). Daarnaast houden we voor 2022 rekening met een geschatte stijging van de pensioenpremies en de overige sociale lasten (premies werknemersverzekeringen) van indicatief 1,5%, waardoor de totale stijging van de salariskosten in de begroting 2022 geraamd wordt op 3,0%. In de jaarrekening worden de werkelijke salariskosten verantwoord.

Rente investeringen en reserves

Basis vormt hiervoor de nota "reserves en voorzieningen". Voor de rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) hanteren wij in de begroting 2022 een rente van 1,5%, overeenkomstig de voorschriften uit de Notitie Rente van de BBV-Commissie. Voor de toerekening aan vaste activa/investeringen hanteren we een omslagrente van 1,5%.

Vennootschapsbelastingplicht

De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven per 1 januari 2016 heeft gevolgen voor Regio Rivierenland. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

BTW

De begroting van de lasten bij de programma's Regionale samenwerking, Contractgestuurde dienstverlening en Algemene baten en lasten is exclusief de compensabele en de verrekenbare BTW.

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen en eventuele prijsontwikkelingen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten ten aanzien van de financiële positie zijn:

- Een stijging van de salarissen en premies voor pensioenen en werknemersverzekeringen in de begroting 2022 met 3%. De werkelijke stijging van de salarissen is niet bekend, omdat voor 2021/2022 nog geen CAO-afspraken zijn gemaakt. Ook de stijging van de pensioenpremies in 2022 is onzeker, maar gelet op de gevolgen van de Corona-crisis op de beurskoersen en de dekkingsgraad bij pensioenfondsen, lijkt het waarschijnlijk, dat met een premiestijging rekening gehouden moet worden. Een eventuele bijstelling van de salariskostenstijging in 2022 wordt via de Bestuursrapportage 2022 in de begroting verwerkt.
- De (bestemmings)reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de dekking van lasten waarvoor ze zijn gevormd. Gevolg hiervan is een geleidelijke verschuiving van financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) naar externe financiering. Hierdoor nemen de (externe) rentelasten op termijn toe. Zolang de markttrente op de huidige lage stand blijft, zal het effect op de gemeentelijke bijdrage beperkt blijven.

Personeelskosten

Het totaal van de geraamde salarislasten (inclusief sociale lasten) in de begroting 2022 bedraagt € 5.572.000. In dit bedrag zijn ook budgetten voor externe inhuur opgenomen en het salaris van de proces-/programmamanager RW-POA. De salarislasten RW-POA komen niet ten laste van onze eigen begroting, maar worden gefinancierd uit de financiële middelen van RW-POA zelf.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Investerings Regiokantoor

Via deze begroting worden geen kredieten gevraagd voor nieuwe investeringen in 2022. Eventueel nieuwe investeringskredieten worden via separate bestuursvoorstellen geformaliseerd en in de administratie verwerkt.

Reserves en voorzieningen

Reserves

In het navolgende overzicht is de verwachte stand van de reserves opgenomen per 1 januari 2022 en de vermeerderingen en verminderingen en de verwachte eindstand op 31 december 2022. De berekening is gebaseerd op de werkelijke standen per 1 januari 2021 en de geraamde mutaties in 2021 en 2022.

Overzicht reserves <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2022
Algemene reserves				
Risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening	235	-	-	235
Algemene reserve Regiokantoor	474	-	-	474
Subtotaal algemene reserves	709	-	-	709
Bestemmingsreserves				
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	250	-	59	191
Speerpuntberaden	45	-	-	45
Communicatie	9	-	-	9
Herhuisvesting	908	-	64	844
Desintegratiekosten ontvlechtingen	386	-	90	296
Revolverend fonds Contractgestuurde dienstverlening	25	-	-	25
Subtotaal bestemmingsreserves	1.623	-	213	1.410
Totaal	2.332	-	213	2.119

Toelichting bij de reserves:

Algemene reserves / risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening

In de begroting 2022 is geen inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening (CgD) geraamd, omdat we met de gemeenten afspraken hebben gemaakt over de ureninzet en uurtarieven/bekostiging van de uitvoeringstaken en daarmee een sluitende exploitatie hebben gerealiseerd in de begroting. Uitgangspunt voor de begroting is een structureel kostendekkende exploitatie zonder inzet van reserves.

Bestemmingsreserves

De actuele verwachting is dat van de bestemmingsreserves in 2022 een bedrag van € 213.000 wordt ingezet. De bestemmingsreserves worden ingezet overeenkomstig de doelstellingen waarvoor de reserves zijn gevormd. Structurele inzet van de (bestemmings)reserves proberen we te beperken om te voorkomen, dat met het afbouwen van deze reserves financiering van een deel van de doorlopende (structurele) lasten binnen onze begrotingskaders niet meer mogelijk is.

Voorzieningen

Overzicht voorzieningen <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2022
Voorziening onderhoud gebouwen Tiel	89	16	20	85
Totaal	89	16	20	85

Toelichting bij de voorzieningen:

De toevoegingen en onttrekkingen zijn afgeleid uit het in 2016 geactualiseerde meerjarig onderhoudsplan van ons bedrijfspand in Tiel aan de Burg. van Lidth de Jeudelaan. Eind 2020 zijn we gestart met de actualisatie van het meerjarig onderhoudsplan.

Geprognosticeerde balans

Activa <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Totaal vaste activa	3.117	2.990	2.863
Totaal vlottende activa	12.429	9.182	8.317
Totaal activa	15.546	12.172	11.180

Passiva <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	2.927	2.332	2.119
Voorzieningen	93	89	85
Vaste schulden langer dan één jaar	2.013	1.738	1.463
Totaal vaste passiva	5.033	4.159	3.667
Totaal vlottende passiva	10.513	8.013	7.513
Totaal passiva	15.546	12.172	11.180

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op het opnemen van een uniforme set financiële kengetallen in de begroting, waaronder de volgende, die relevant en toepasselijk zijn voor Regio Rivierenland:

- netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. De uniforme kengetallen bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende rol van het bestuur. Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programmabegroting moeten worden opgenomen.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Regio Rivierenland heeft geen leningen verstrekt aan derden.

De uitkomst van de gecorrigeerde netto schuldquote is daardoor gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

In het algemeen wordt een getal tussen de 25 en 40% als een gezonde positie gezien.

Regio Rivierenland heeft een gezonde solvabiliteitspositie, ondanks het feit dat de solvabiliteitsratio de komende jaren wel terugloopt als gevolg van de afbouw van reserves.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een ruimte van meer dan 1% geeft voldoende ruimte om structurele tegenvallers op te vangen.

Tabel met kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2020	Raming 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	1%	4%	5%	5%	5%	5%
Solvabiliteitsratio	19%	19%	19%	19%	19%	19%
Structurele exploitatieruimte	0,5%	0%	0%	0%	0%	0%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:

- De netto schuldquote blijft redelijk constant op een niveau van ca. 5%.
- De solvabiliteitsratio blijft op een niveau van 19%. De solvabiliteitsratio kan gaan dalen als in de toekomst besloten wordt tot verdere afbouw van de reserves.
- De structurele exploitatieruimte komt vanaf 2021 uit op 0%, omdat we uitgaan van structureel evenwicht in de begroting. Het saldo van de structurele baten en lasten en de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt in onze begroting nihil, waardoor ook het percentage van de structurele exploitatieruimte uitkomt op 0%.
We kunnen het (structurele) budget voor onvoorziene uitgaven inzetten voor het opvangen van tegenvallers binnen de exploitatie.

Kengetallen zijn momentopnamen. Gewijzigde omstandigheden kunnen een behoorlijk effect hebben op de ratio's met betrekking tot onze liquiditeits- en solvabiliteitspositie en de uitkomsten van de exploitatie. In de paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' is een opsomming gegeven van een aantal financiële risico's, die hun impact kunnen hebben op onze financiële positie en de uitkomsten van de berekende kengetallen.

Meerjarenraming 2022-2025

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

De belangrijkste ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2022 en verder zijn naar verwachting:

- Voor de jaarlijkse stijging van de salarissen, pensioenlasten en indexering van kostenbudgetten zijn indicatieve percentages opgenomen. In de jaarlijkse Kaderbrief bij de Programmabegroting worden de definitieve percentages vastgesteld.
- De stijging van de uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening in de begroting 2022 houdt gelijke tred met de ontwikkeling van de salariskosten en overige mutaties in kostenbudgetten.

Meerjarenraming

Overzicht baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten				
1. Regionale samenwerking	1.489	1.523	1.559	1.596
2. Contractgestuurde dienstverlening	10.414	10.538	10.667	10.800
3. Algemene baten en lasten	2.405	2.491	2.581	2.675
Meerjarige aanpassingen				
Vrijval kapitaallasten ICT-plan			-16	-16
Uitvoeringskosten Regio Deal			-87	-87
Treasury-resultaat (rente)		2	3	4
Totaal lasten	14.308	14.554	14.707	14.972
Baten				
1. Regionale samenwerking	331	331	331	331
2. Contractgestuurde dienstverlening	11.270	11.429	11.593	11.764
3. Algemene baten en lasten	265	267	270	273
Meerjarige aanpassingen				
Inkomsten Regio Deal			-87	-87
Totaal baten	11.866	12.027	12.107	12.281
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking	2.233	2.310	2.391	2.475
2. Contractgestuurde dienstverlening	-	-	-	-
3. Algemene baten en lasten	-4	-2	-1	-
Totaal gemeentelijke bijdrage	2.229	2.308	2.390	2.475
Saldo van baten en lasten	-213	-219	-210	-216
Mutaties reserves (storting (+) en onttrekking (-))				
1. Regionale samenwerking	-	-	-	-
2. Contractgestuurde dienstverlening	-59	-59	-59	-59
3. Algemene baten en lasten	-154	-160	-151	-157
Totaal mutaties reserves	-213	-219	-210	-216
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-

Gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2020	B 2021 t/m AB mrt	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Gemeentelijke bijdrage	2.052	2.163	2.229	2.308	2.390	2.475
Totaal	2.052	2.163	2.229	2.308	2.390	2.475
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		5,41%	3,05%	3,54%	3,55%	3,56%

Toelichting bij de in de meerjarenraming opgenomen gemeentelijke bijdrage:

De in de meerjarenraming opgenomen stijging van de gemeentelijke bijdrage ná 2022 bedraagt gemiddeld 3,55% per jaar is het gevolg van de reguliere kostenstijgingen bij de salarissen en de overige kosten en een voortzettende daling van het resultaat uit Treasury in verband met de afbouw van reserves. Uit bovenstaande tabel blijkt dat in meerjarig perspectief de jaarlijkse stijging van de gemeentelijke bijdrage redelijk constant blijft en gelijke tred houdt met de ontwikkeling van de salariskosten in de begroting.

Uitgangspunten bij de meerjarenraming

Algemeen

De meerjarenraming geeft een indicatie van de verwachte begrotingssaldi in de periode 2022 t/m 2025. De uitgangspunten komen overeen met de Kaderbrief programmabegroting 2022.

Salarissen

Voor de meerjarenraming zijn we uitgegaan van een stijging van de salarissen en pensioenpremies ná 2022 van maximaal 4,0% per jaar. Dit is slechts een raming. Als de werkelijke salariskostenstijging in enig jaar anders uitvalt, wordt de begroting hierop aangepast. Dit wordt vastgelegd in de Kaderbrief, die elk jaar opnieuw wordt vastgesteld bij de start van het begrotingsproces.

Prijsontwikkelingen

In de meerjarenbegroting wordt de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarislasten, prijsindexeringen, actualisaties van werkbudgetten en treasuryresultaten.

Kapitaallasten

In de meerjarenbegroting zijn de kapitaallasten voor 2023 en verder vastgesteld op het niveau van 2022, waarbij rekening is gehouden met de meerjarige mutaties, zoals vrijval van kapitaallasten op het moment dat investeringen volledig zijn afgeschreven.

Afbouw reserves/resultaat uit treasury

Als gevolg van jaarlijkse afschrijvingen van de investeringen daalt het resultaat uit treasury met een klein bedrag per jaar.

Inzet reserves

De inzet van reserves bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening betreft de inzet van de RMC-reserve voor de bekostiging van de uitvoeringstaken en projecten op het gebied van voortijdige schoolverlaters en kwetsbare jongeren.

De inzet van bestemmingsreserves bij programma 3 heeft te maken met de financiering van de extra (kapitaal)lasten van de herhuisvesting (inzet reserve Herhuisvesting) en de lasten van de gerealiseerde modernisering ICT-infrastructuur/vervanging kantoorautomatisering (inzet reserve Desintegratiekosten). De inzet van de bestemmingsreserve Herhuisvesting eindigt op het moment, dat de verbouwingsinvesteringen volledig zijn afgeschreven. De kapitaallasten van de verbouwingsinvesteringen vallen over enige jaren vrij in de begroting, en dat gebeurt op het moment, dat de reserve Herhuisvesting geen saldo meer heeft. Hierdoor behouden we een reëel en structureel sluitende begroting in meerjarig perspectief.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Op grond van artikel 23 lid c van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves volgens de (meerjaren)begroting 2022-2025 opgenomen.

Overzicht structurele reservemutaties <i>Bedragen x € 1.000</i>		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Reservemutaties					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-59	-59	-59	-59
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-64	-66	-69	-72
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-90	-94	-82	-85
Totaal reservemutaties		-213	-219	-210	-216
Waarvan structureel					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-59	-59	-59	-59
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-64	-66	-69	-72
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-90	-94	-82	-85
Totaal structurele reservemutaties		-213	-219	-210	-216
Waarvan incidenteel					
Inzet RMC-reserve (progr. 2)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Herhuisvesting (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Inzet reserve Desintegratiekosten (progr. 3)	Onttr.	-	-	-	-
Totaal incidentele reservemutaties		-	-	-	-

Toelichting bij het overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

We beschouwen evt. tekorten bij uitvoeringstaken en de daarmee samenhangende reserve-inzet primair als structurele posten, tenzij de oorzaken naar de aard een incidenteel karakter hebben. De oorzaken hebben namelijk betrekking op reguliere, doorlopende 'going-concern'-posten. Uiteraard is hierbij wel van belang, dat de reserves een toereikend saldo hebben (en in meerjarig perspectief behouden) om ingezet te kunnen worden. Op deze wijze realiseren we een reëel en structureel sluitende (meerjaren)begroting.

RMC-reserve:

Met de jaarlijkse inzet van € 59.000 heeft de RMC-reserve op 31-12-2025 een verwacht saldo van € 14.000. Dit betekent, dat de reserve vanaf het begrotingsjaar 2026 niet meer ingezet kan worden voor de financiering van de kosten van RMC-taken en -projecten. Een en ander is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de rijksbijdragen in de komende jaren voor de bekostiging van de uitvoering van de RMC-taak.

Reserve Herhuisvesting:

Deze reserve wordt ook ná 2025 nog jarenlang ingezet voor de financiering van de (kapitaal)lasten van de verbouwingsinvesteringen van de in 2019 gerealiseerde herhuisvesting. De reserve heeft toereikend saldo voor de structurele dekking van deze lasten.

Reserve Desintegratiekosten:

Deze reserve wordt ingezet voor de financiering van de lasten van de gerealiseerde vernieuwing/modernisering van de ICT-Infrastructuur in 2019/2020. De reserve heeft op 31 december 2025 een verwacht saldo van € 34.000 en kan daarom vanaf het begrotingsjaar 2026 niet meer ingezet worden voor de bekostiging van alle ICT-lasten. Voor de periode ná 2025 moeten nog oplossingen worden bedacht voor de financiële dekking. Een en ander is mede afhankelijk van de ontwikkeling van de ICT-kosten in de komende jaren.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 23 lid b van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn in onderstaand overzicht de incidentele baten en lasten in het resultaat per programma gespecificeerd. We beschouwen de inkomsten en uitgaven voor de diverse projecten die we uitvoeren voor de gemeenten niet als incidenteel, ondanks het vaak kortlopende karakter van deze projecten. Het voorbereiden, faciliteren en uitvoeren van projecten is voor Regio Rivierenland een structurele en duurzame activiteit, die niet het karakter heeft van een incidentele werkzaamheid.

Aanvullende toelichting bij het overzicht van incidentele baten en lasten

Onze begroting is gebaseerd op bestaand beleid, waarbij we in principe alleen posten met een structureel karakter meenemen. Incidentele baten en lasten krijgen een plek in onze begroting via de bestuursrapportage. Dit betekent dat in de programmabegroting in principe geen eenmalige posten worden opgenomen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden en dit wel gebeurt. In de begroting 2022 zijn geen incidentele lasten en geen incidentele baten vastgelegd. Dat is zichtbaar gemaakt in onderstaande tabel.

Overzicht incidentele baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Incidentele lasten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten				
Totaal incidentele lasten	-	-	-	-
Incidentele baten				
1. Regionale samenwerking				
2. Contractgestuurde dienstverlening				
3. Algemene baten en lasten				
Totaal incidentele baten	-	-	-	-
Saldo van de incidentele baten en lasten	-	-	-	-

Bijlage 1: Overzicht gemeentelijke bijdrage

Overzicht gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>	Primitieve Begroting 2022	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder- Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal
Aantal inwoners Regio Rivierenland op 1-1-2021	248.663	27.010	29.129	25.448	24.646	41.922	51.493	19.578	29.437	248.663
Algemene bestuursondersteuning	723.131	78.547	84.709	74.005	71.672	121.912	149.746	56.934	85.605	723.131
Speerpunten, beleidsondersteuning en projecten	1.509.701	163.985	176.850	154.502	149.633	254.520	312.628	118.863	178.720	1.509.701
Programma 1 Regionale samenwerking	2.232.832	242.532	261.559	228.506	221.305	376.432	462.374	175.798	264.325	2.232.832
Treasury	-14.000	-1.521	-1.640	-1.433	-1.388	-2.360	-2.899	-1.102	-1.657	-14.000
Onvoorziene uitgaven	10.000	1.086	1.171	1.023	991	1.686	2.071	787	1.184	10.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 3 Algemene baten en lasten	-4.000	-434	-469	-409	-396	-674	-828	-315	-474	-4.000
Totaal gemeentelijke bijdrage	2.228.832	242.098	261.091	228.097	220.909	375.758	461.545	175.483	263.852	2.228.832